1895. HUSZONKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 281. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, OKTÓBER 14.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, VI. SZERECSEN-UTCZA 35.
Telefon száma 329.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1
Telefon száma 542.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél:*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 1.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, október 14.

Lobanov herczeg orosz külügyminiszter tegnap Párisból Berlinbe érkezett. Az orosz külügyminisztert előbb a Hubertsburgban időző német császár fogadta, azután pedig megjelent a Hohenlohe herczeg birodalmi kanczellár által tiszteletére adott ebéden. Az orosz külügyi politika vezetőjének berlini utja bizonyosan azért történt, hogy némiképp ellensulyozza Francziaországban tett látogatásának kedvezőtlen hatását Németországban. És bizonyosan hozzá fog járulni ahhoz is, hogy a Németország és Francziaország közötti szertelen feszült viszonyt némileg enyhitse. Németország már a japán-khinai kérdésben Oroszországgal egyöntetű eljárást állapitott meg. A mi a két birodalom között a közeledés jele volt. Lobanov herczeg mostani berlini utja ismét egy lépéssel közelebb hozta Németországot és Oroszországot. A két birodalom közötti barátságos viszony az európai politikai konstellácziora csak előnyös lehet. Németország ezentul is, mint eddig, megmarad a hármasszövetség leghatalmasabb oszlopának. Oroszország pedig ezentul is a nyilvánosság előtt szabatosan meg nem határozott szövetséges viszonyban marad Francziaországgal. De a barátságos viszony Oroszország és Németország között elveszi élét a két európai szövetségnek és az összeütközést könnyebben teszi elkerülhetővé.

A francziák Madagaszkárban.

Franczia országban még folyton tart a lelkes hangulat, mit Tananarivo bevétele okozott. A lelkes hangulatot a szélső radikális és a monarchikus sajtó megrontani törekszik és azoknak a megfenyitését követeli, a kik az expediczió felszerelték. E törekvés látszólag a mostani hadügyminiszter és gyarmatügyi miniszter ellen van intézve, tényleg azonban *Faure köztársasági elnök ellen* irányul. Faure ugyanis, mielőtt Carnot véres helyét elfoglalta, gyarmatügyi miniszter volt s ő tette meg egy részét a szükséges előkészületeknek a madagaszkári hadjárathoz. Ezek az előkészületek tényleg hiányosak, hevenyészettek voltak, de a felelősség azokért csak legesekélyebb mértékben illeti Fauret, az akkori gyarmatügyi minisztert A radikális és monarchikus lapok támadásai nem is fogják a kivánt eredményt elérni, mert Faure soha sem volt oly népszerű, mint ép most. Nem csak a madagaszkári szertelenül túlbecsült diadal glóriájának a fénye esik rája, hanem a napokban a longchampsi versenytéren páholyában megjelent a portugál király, egy orosz nagyherczeg és az orosz külügyminiszter. Ez pedig oly nimbust ad Faurenak, a melynek ragyogása még sokáig vakitani fogja a hiu franczia nemzetet. Tananarivo elfoglalása különben nem csak Faurenak, hanem a kormánynak is a javára ütött be. Most már tárgytalanná váltak az előre hiresztelt interpellacziók a madagaszkári hadjárat sikertelensége miatt. Ha Tananarivo elfoglalása késett volna, a mig a franczia országgyülés egybegyül, akkor a Ribot-kormány feltétlenül megbukott volna. Épen ugy, mint a Ferry-kormány a tonkingi hadjárat miatt. Igy azonban az általános diadalmi mámorban senkinek sem jut majd eszébe a kormányt a madagaszkári kérdésben interpellálni. Ha talán mégis akadna ilyen vakmerő ember, azt a ház óriási többsége gunykaczajjal le fogja szavazni.

Norvégia.

Svédország és Norvégia királya, a királyné és a trónörökös tegnap Krisztiániába érkeztek. Fontos feladatok elintézése vár ott az uralkodóra. Vagy nyolcz hónap óta tart a kormányválság és ez idő óta egyik kombinácziót a másikat követi. Most végre elérkezett a hosszu idő óta függőben levő kérdés megoldásának az ideje. Jelentékenyen megkönnyiti a király kormányalakitási munkáját az a körülmény, hogy a Storthing már nincs együtt, következőleg az uralkodó szabadabban mozoghat. Az uj miniszterium alakitására vonatkozólag különben irányadóul szolgálhat a Storthing junius 7-én hozott ama határozata, a mely kimondja, hogy az unio kérdésében Svédországgal tárgyalásokba kell bocsátkozni. E tárgyalások vezetésével azonban csakis olyan miniszteriumot kell megbizni, a melyet a parlamenti többség támogat. Ilyen miniszterium azonban csak egy *koalicziós miniszterium* lehet.

A kubai fölkelés.

A «Times» tudósitója október 5-iki kelettel a következőket irja Havannából: «Most érkeztem vissza egy hosszu utazásból, a melyet Santa Clara vidékén tettem. Azt tapasztaltam, hogy az elkeseredés, a mely a spanyolok és a kubaiak között uralkodik, jelentékenyen megnövekedett. Mint *Martinez Campos* tábornagy nyilatkozataiból és a katonaság elhelyezéséből következtetni lehet, a spanyolok terve abban áll, hogy a sziget minden nevezetesebb pontját megrakják katonasággal, a mi el fog tartani még a jövő esztendőig is. A santa-clara-i czukornad-tenyésztők még nem tudják, vajjon arathatnak-e majd az idén, vagy nem? Ha csakugyan elvesztenék ezt a termést, a lakosság nagy része tönkre menne. A dél-santa-clara-i ültetvényesek között egy körlevelet terjesztenek, a melyben a fölkelők felszólitják az ültetvényeseket, hogy adakozzanak vagyonuk arányában a «szabadságharcz» czéljaira, mert ha nem teszik, házukat és termésüket fel fogják égetni. Annak a beszélgetésnek a folyamán, a melyet Martinez Campos-szal folytattam, a tábornagy nagyon rosszalólag nyilatkozott arról a magatartásról, a melyet az Egyesült-Államok Spanyolország iránt tanusitanak. A tábornagy különben a «World» egy munkatársa előtt a következőleg nyilatkozott a helyzetről: A fölkelés nagyobb mérveket öltött, semmint várták. A csapatok nem elégségesek. A fölkelők birják a mezei lakosság rokonszenvét és tudják, hogy az ország nem tekinti őket bünösöknek és banditáknak. Az utak jelenleg oly rossz állapotban vannak, hogy hadmenetre nem alkalmasak. Novemberben azonban megkezdjük a támadásokat. A fölkelők hiján vannak minden fegyelemnek, ha azonban sarokba szoritják őket, ugy harczolnak, mint az éhes farkasok. A mire Európában elég volna 1000 katona, annak véghezvitelére itt 5000 szükséges. A fölkelők legjobb katonái a san-domingói négerek. A kubai négerek nem sokat érnek.»

A konstantinápolyi vérengzések.

Az örmény bizettság — mint Konstantinápolyból táviratozzák — folytatja működését. Még tegnap is örmény kereskedőket fenyegető levelekkel arra kényszeritettek, hogy üzleteiket bezárják. Nem ellenőrizhető hiresztelések szerint az örmény bizottság azt határozta volna, hogy továbbra is nagyobb mérvü tüntetéseket rendez, ha a reformkérdést legközelebb nem fognák kielégitő módon megoldani. Ujabb erőszakosságról nem érkezett hir. Természetesen az ország belsejéből nem érkeznek megbizható jelentések. Diplomácziai körökben az a nézet uralkodik, hogy a porta a reformkérdést a hatalmak kivánságainak megfelelőleg a legrövidebb idő alatt meg fogja oldani. Az erre vonatkozó döntést a legközelebbi napokban várják.

Szófiában — mint onnan táviratozzák — tegnap délelőtt az örmény kápolnában gyászistentisztelet volt a legutóbbi konstantinápolyi zavargások áldozataiért. Az istentiszteleten számos bolgárországi maczedóniai vett részt.

Az ujpesti zászlószentelés.

— Az *Egyetértés* kiküldött tudósitójától. —

Fényes s a történt politikai nyilatkozatoknál fogva országra szóló ünnepsége volt tegnap Ujpestnek, a hol az ottani «független kör» zászlószentelési ünnepét tartotta, a melyben nem csak Ujpestnek független polgárai vettek részt tömegesen, hanem *Kossuth* Ferencz, *Ugron* Gábor, *Olay* Lajos. *Tompa* Antal, *Szinay* Gyula, *Kovács* József, *Lukács* Gyula, *Sima* Ferencz és *Polónyi* Géza orsz. képviselők; továbbá a «Budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre» százfagu küldöttsége dr. *Molnár* Jenő elnök és *Glatz* György igazgató vezetése alatt; a nagyszalontai függetlenségi párt ifj. *Balogh* László nagybirtokos és *Csorvássy* István ügyvéd képviseltek, a nagyváradi függetlenségi párt nevében *Paksi* pártelnök jelent meg, a szentesiek közül *Filó* Tihamér vett részt a zászlószentelésen; *Fejér* Károly a kőbányai függetlenségi polgárokat képviselte. Küldöttségek jelentek még meg Solt ról, Vaczról és a környékbeli községekből. Ott volt a két Kossuth-nőegylet és Ujpest egyletei és körei, zászlóik alatt.

A házigazda tisztjét dr. *Várady* Károly, a gödöllői kerületnek, melyhez Ujpest is tartozik, képviselője viselte.

Fényes ölfogatu diszkocsival jött reggel kilencz órakor *Kossuth* Ferencz-ért és *Ugron* Gáborért az «Ujpesti függetlenségi kör» küldöttsége. Kossuth lakása előtt erre az időre vagy negyven kocsin egybegyültek a «Budapesti függetlenségi és 48-as polgári kör» tagja.

A hosszu kocsisor először dr. Várady Károly lakása elé vonult, hol a diszkocsiba beszállt *Kossuth* Ferenczczel a zászló-anya: dr. *Várady Károlyné*. A folyton nagyobbodó kocsisor ezután Ujpestre hajtatott.

Ujpest határán az egybegyültek szünni nem akaró éljenzése közt *Tanos* Pál üdvözölte hosszabb beszédben, melyet a község nevében tartott, Kossuth Ferenczet, majd pedig Ugron Gábort és a többi képviselőket és vendégeket. Ugy *Kossuth*, mint *Ugron* néhány szóval köszönték meg a szivélyes fogadtatást.

A «függetlenségi körben» *Fischer* pártelnök és *Löwinger* alelnök fogadta a képviselőket, honnan kis pihenő után az egybegyültek a templomelőtti nagy térre vonultak, a hol a zászlószentelés volt.

A főtéren.

A főtér közepén vörös posztóval bevont hatalmas dobogó volt felállitva.

Riadó éljenzés és szünni nem akaró tapssal fogadták *Kossuth* Ferenczet, ki karján dr. Várady Károlynéval lépett a dobogóra. Viharos éljenzéssel fogadták *Ugron* Gábort és a többi orsz. képviselőket is.

A taraczkok szüntelen durroglak, az egyleti zászlókat a dobogó felé meghajtották és midőn feltünt a beszentelendő zászló, kalaplengetve üdvözölték a függetlenségi elvek uj lobogóját, mely alatt ezentul az ujpesti független érzelmü polgárok küzdeni fognak.

Fischer pártelnök tartotta meg ezután megnyitó beszédét, üdvözölve a megjelent képviselőket és vendégeket.

Dr. *Várady* Károly, a kerület képviselője utalt a mai nap jelentőségére és ama fontosságára, melylyel az ujpesti függetlenségi pártra nézve bir. Ama óhaját fejezi ki, hogy a függetlenségi pártok egyesüljenek és diadalra vezessék megalkuvás nélkül ez uj zászló alatt is a függetlenségi eszméket. Lelkes éljenzés jutalmazta meg hévvel előadott beszédét.

Kossuth Ferencz beszélt ezután a közönség fesziilt figyelme mellett.

Beszédét azzal kezdte, hogy mint egyik védnök, készséggel fogadta el a felajánlott tisztet. (Éljenzés). Eljöttem — ugymond — a függetlenségi és 48-as kör zászlójának, a nemzeti szinü zászlónak, mely a függetlenség zászlója (Lelkes éljenzés.) ünnepére. A nemzeti zászló vörös szine azt jelenti, hogy a haza földjét ha kell, vérrel is készek vagyunk megáztatni. A fehér szin azt jelenti, hogy hazafiságunk oly tiszta, mint a fehér szin. A nemzeti zászló zöld szine pedig azt jelenti, hogy szivünkben él a remény, hogy hazánkat függetlenné tudjuk tenni (Hosszantartó taps és éljenzés.) Önök itt látják pártunk több képviselőjét, a kik a kettévált párt tagjai, de ép meg vagyok győződve, hogy midőn a hazát kell szolgálni, midőn a függetlenségi elveket kell előmozditani, még pedig a szabadság és szabadelvüség irányában, akkor mindnyájan készek vagyunk együtt érezni és együtt cselekedni. E kör, a melynek zászlóját felavatjuk, függetlenségi és 48-as kör. Magában a névben benne van a körnek feladata: kivivni hazánk függetlenségét az 1848 iki alapon. (Eljenzés.) Éljen az ujpesti függetlenségi és 48-as kör!

Kossuth Ferencz után *Ugron* Gábor tartott beszédet.

Elfogadtuk — ugymond — hogy e zászlónak védnökei, harczosai, bajnokai leszünk. Elfogadtuk, mert a magyar nemzet évezredes története arra tanitott, hogy szabadság nélkül a magyar nemzet szerencsétlen, de szabadsággal boldog és fejlődik. A mi a nemzetnek szabadsága, az a függetlenség. Fejtegeti, hogy mi szentebb, minthogy a nemzet, mely beirta százados véres küzdelmek között a nemzetek köze nevét, irja be azt is, hogy ujból szabad. Magyarország alkotmányossága nem nélkülözheti a trónt, de a trón e nemzet javára csak akkor lehet, ha hatalma védi a nép jogait. Ez a lobogó jelmondatot is hord: a szabadság, egyenlőség és testvériség van rá felirva. De fel van irva rá egy másik jelmondat is: «A magyarok istenére esküszünk, rabok többé nem leszünk!» E két jelmondattal indul e zászló harczba, e két jelmondat vigye győzelemre!

Ugron szavai után *Polónyi* Géza szólt, a függetlenségi eszmék mellett való kitartásra buzditva és végül kijelentette, hogy a függetlenségi elvek megvalósulása két embertől függ, *Kossuth* Ferencztől és *Ugron* Gábortól. (Éljenzés.)

A mint *Polónyi* Géza beszéde elhangzott, egyszerre zajosan követelték az egybegyültek, hogy *Olay* Lajos képviselő beszéljen. «Éljen *Olay* Lajos. Halljuk *Olayt* hangzott fel. Daczára, hogy nehányan csititgatni akarták a közönséget, perczekig tartott, mig a közönség az Olay képviselő melletti tüntetést abbanhagyta. *Tóth* Béla sikerült szavalata után az első szeget a zászlóba dr. *Várady* Károlyné a zászlóanya verte be. Utána *Kossuth* Ferencz «minden a hazáért» jeligével verte be szögét, majd *Ugron* Gábor és a többi képviselők folytatták a szögbeverést, mely késő estig tartott.

Kossuth Ferenczet 34 testület kérte fel az ország minden részéből, hogy az ünnepélyen képviselje s helyettük a szögeket beverje.

A zászlófelszentelés alatt érkezett meg *Justh* Gyulának, a függetlenségi és 48-as párt elnökének üdvözlő távirata, melyben egyuttal egészségi okokból kimenti távolmaradását.

A clevelandi magyar egyesület az *Egyetértés* szerkesztőségét kérte fel levélben, hogy az ünnepélyen képviselje. Képviseletében *Pichler* Győző, Kossuth Ferencz titkára, az Egyetértés belmunkatársa volt jelen az ünnepélyen.

A lakoma.

Két órakor délután négyszáz terjedő lakoma volt a kolosszeumban. Az első felköszöntőt *Fischer* pártelnök mondotta, a ki üdvözölve az egybegyülteket, ama reményének adott kifejezést, hogy a ma felszentelt zászló mindig diadalmasan fog a harczból kikerülni.

Dr. *Várady* Károly üdvözölte és köszöntötte fel ezután *Kossuth* Ferenczet, *Ugron* Gábort és a többi jelenvolt képviselőket, a pártegyesülésre ürítve poharát.

Erre *Kossuth* Ferencz emelkedett fel helyéről és a következőket mondotta:

A zászló védnökeire mondott felköszöntőért köszönetemet óhajtom kifejezni. (Halljuk!)

Mindnyájan egyet éreztünk, midőn ide jöttünk, a hazaszeretet forró érzelmében. (Éljenzés.)

Egy szándékkal vagyunk itt mindnyájan, lelkesülni és lelkesiteni óhajtunk a függetlenségi elvekért. (Éljenzés.)

Egy elhatározással fogunk majd elszéledni mind, azzal, hogy tovább haladjunk kijelölt utjainkon, ugy a hogy honszerelmünk sugallja és lelkiismeretünk kijelöli.

Az én utam, melyen törhetlenül fogok tovább haladni, talán nehezebb, mint sok másoké és több tövissel fogok talán találkozni, mint sok mások.

De én az önzetlen hazafiság lelkesedésében erőt meritve, a teljesitett kötelesség nyugalmával fogom eltávolitani ezentul is e töviseket, melyeket a vakság, vagy a rosszakarat szórhatnak csak elejbém. (Lelkes éljenzés.)

Én haladni fogok azon czél felé, a mely életem czélja és a melyet elérhetni reménylek, mert bizom hazám életerejében és ismerem hazám életerejének összeforrt jogait. (Zajos éljenzés.)

Megemlité e kerület képviselője azt, hogy a függetlenségi pártnak egyesülni kell. (Viharos éljenzés.)

Nekem is ez a meggyőződésem, én is azt mondom, hogy a függetlenségi pártnak igenis egyesülni kell, de elvi alapokon. (Meg-megujuló éljenzés.)

Elvi alapokon azért, mert a függetlenségi pártnak nincs más alapja, mint az elvek, ha tehát ezt az alapot feladna, a légben álló, értelem nélküli csoporttá lenne. (Lelkes éljenzés.)

Nem elég az, hogy a függetlenségi eszmének magasztos és mindent dominálo egysége legyen köztünk közös, mert e felett a szavazásra ki tudja, mikor kerül még a sor, holott a pártnak részt kell venni a mindennapi élet küzdelmeiben, és e küzdelmek árán kell megérdemelni a végjutalmat, melyért élünk és meghalni készek vagyunk: hazánk függetlenségét! (Viharos éljenzés.)

A nemzet életét erdeklő és naponta felmerülő kérdésekben kell, hogy egyetértsünk, mert csak akkor lehetünk tettre képes párt! másképp csak egy rendetlen, fékezetlen tömeg vagyunk. (Zajos éljenzés.)

Ha őszintén akarunk egyesülni, nem messze kell keresni az elvi alapot, a melyen egyesülhetünk. Nézzen fel mind a két párt saját zászlajára és ott fogja látni az 1848-as és függetlenségi párti felirást: 1848, ez egy kész elvi alap, mert erre az alapra tettek le atyáink a haladás, a szabadság, a szabadelvüség vivmányait és ebből fejlődik ki a függetlenségi pártok ez időszerinti egyetlen lehető elvi álláspontja. (Lelkes éljenzés.)

Ha erre az alapra őszintén ráállunk mindnyájan, akkor meg fogjuk találni a pártegyesülésnek elvi terét és nem fog más akadály létezni, mint a sze-

---

Beöthy László és a magyar bohème-világ.

Párisban nemrég szobrot állitottak Henry Murger nek, a franczia bohème-világ fejedelmének, nálunk most vasárnap leplezték le az emléktáblát azon a komáromi házon, a melyben Beöthy László született. Eszünkbe sem jut, hogy összehasonlitást tegyünk Beöthy László és Murger között, meddő okoskodásokkal bizonyitva, melyik volt nagyobb, mikor más viszonyok között élve, más szempontból kell megitélni mindegyiket, csak azt konstatáljuk, hogy mig Murger emlékének az ünneplésében részt vett majdnem az egész Franczia ország, addig Beöthy László emléktáblájának a leleplezése nem sokkal lépi tul a lokális ünneplés keretét. A nagyközönség nem vesz róla tudomást, ahogy egyáltalában nem gondol sem Beöthy Lászlóra, sem a társaira.

Pedig többféle jogczimük van arra, hogy ne így bánjunk velök. Bajnokai voltak a magyar nemzetiségnek az elnyomatás nehéz éveiben, tevékeny munkásai a magyar irodalomnak abban a korban, mikor ugy látszott, hogy vége van a magyarságnak és e mellett példái voltak egy extravagans társaságnak, a bohéme-eknek. Hogy védelmezték a magyar nemzeti eszmét és ápolták a magyar irodalmat, az teszi az érdemüket, hogy ők alkották a magyar bohémeséget, az teszi az erdekességüket. E kettő külön-külön is megérdemli, hogy foglalkozzunk velök, együttvéve pedig egyenesen kötelességünkké teszi.

E világ hőseiből ma már csak kevesen és ezek is elvonulva, vidéki magányban élnek. Legtöbben eltávoztak oda, a honnan nincs visszatérés. Beöthy Lászlót, Balogh Zoltán, Lisznyay Kálmán, Bernáth Gazsi, megannyi büszkesége az ifju Magyarországnak, mindannyian a sirban nyugosznak.

Ha a pezsgő életü, sürgő-forgó emberáradattól népes kecskeméti-utczáról befordulunk a régi Pest egyik tipikus utczájába: a képiró-utczába, a régi és kisszerü épületek között találunk egy házra, a mely igényt tarthat azok figyelmére, a kik a közelmult archeologiája iránt érdeklődnek. Közönséges, egyemeletes, sárgára meszelt ház ez, hét durva müvü bagolylyal a hét földszinti ablak fölött. A hires *«hét bagoly»*-t látjuk magunk előtt, a magyar bohéme-élet egykori főhadiszállását. Ezt a házat különös előszeretettel kereste fel mindenféle különös exisztenczia. Lakott benne mindig két-három tanya diák, pap, zálogos, bába, faczér borbélylegény, no meg itt lakott Beöthy László, Lauka Gusztáv és Bernáth Gáspár is, az ötvenes évek magyar bohéme világának a vezérei.

Hármuk közül mindenesetre Beöthy Lászlót — vagy, a hogy nevezni szokták: Laczit — illeti az elsőség. Van neki egy nagy érdeme, a mit senki sem fog tőle elvitathatni. Minden groteszksége mellett ő a magyar realista regény megalapitója. Osztozik e tekintetben Jókai dicsőségében. — Kemény Zsigmondról nem beszélünk, őt más szempontokból kell megitélni — és a mint Jókai első nagyobb müvében, a *«Hétköznapok»*-ban megkisérlette a magyar kisvárosi életet lerajzolni, ugy Beöthy is legnagyobb munkájában, a mely *«Goldbach et Comp»* czimet visel, az ötvenes évek Pestjének félig német társadalmát igyekezett rajzolni. Közte és Jókai között a hasonlóságot még növeli, hogy realis alapból indulva ki, a groteszkbe téved. Ámde mindegy, az alap, a tárgy, a környezet realis volt, ha a cselekmény és a jellemek fejlesztése a romantikus iskola szellemében történt is, és a mai realizmus, ha más forrásokból táplálkozott is, közel rokonságban van vele.

Különben maga Beöthy László is idegen behatás alatt fejlődött. Igaz, hogy nem egészen, mert miként kortársai mindegyikére, ugy reá nézve is Petőfi volt a mester, a kinek szelleme irányitotta az ő gondolkodását. De kivüle Sue Jenőnek a hatása látszik meg rajta a legnagyobb mértékben. Ha nem is oly rejtelmes egyéniségek, de mindenesetre bonyolult exisztenciák játszanak szerepet regényeiben és ha a cselekvény hijával van is az izgalmas titokszerüségnek, ugyanaz a kicsapongó képzelet szövi bennök a valóság alapjáról kiindulva fordulatos meséit. Vegyük csak elő főregényét, a már emlitett «Goldbach et Comp»-ot, mindezeket a sajátságokat feltalálhatjuk benne. A regény egy tönkrejutott kalmár és családja sorsát adja elő. A szegény Goldbach elvesz egy oly nőt, a ki már felesége egy szédelgőnek, de a ki megszökik férjétől, miután levesébe egy kis egérmérget tett és 15.000 forintot magához vett. Goldbach ezt akkor tudja meg, a mikor az is értesere esik, hogy üzlettársa is megcsalta. Az erkölcsi és vagyoni tönk megsemmisiti egész életet, a melyet ő szegény csavargó módra fejez be, mig fia hosszu viszontagságok után uj családi otthont alapit.

E regényben, melynek a főntebb mondottak csak csupasz vázát teszik, ép ugy, mint minden mas müvében összevegyül az előkelő világ a középosztálylyal; de mindegyikben megjelenik az iró *én*-je is, a bohémek e kedves, utólérhetetlen *én*-je, előntve az egészet egy sajátos humor fényével.

A legnagyobb hatást azonban Beöthy László nem elbeszélő müveivel, hanem «Laczi-konyha» czim alatt kiadott humoros almanachjaival érte el. A guny és a jókedv összes fegyvereivel küzd ezekben a czopf és a nyárspolgári előitéletek ellen a bohéme-ség és a magyar virtus érdekében, — kár, hogy csak oly rövid időn át, mert az élet lángja korán kialudt e sokat igérő, irodalmunk haladása szempontjából igazán veszteség számba mehető bohéme poétából.

Különben azt is el kell ismernünk, hogy annyit sem adott, a mennyit életpályájának minden rövidsége mellett is adhatott volna. Akadályozta ebben az a könnyelmüség, a mely egyéniségének egyik alaptulajdonságát tette.

Mert igazán könnyelmü volt és nem gazdálkodott sem a pénzzel, sem tehetségével. Amazt, ha volt, a mi elég ritkaság számba ment, tékozolta, emezzel pedig nem tudott élni, nem váltotta fel pénzre ugy, a mint tehette volna.

Mint minden bohéme, kissé lusta volt és nem szeretett dolgozni. Ezért azután kiadója, Müller Gyula, kinek a Szervita-tér és a Korona-utcza sarkán volt üzlete, különös eljáráshoz folyamodott, hogy munkára kényszeritse. Ha a fiatal iró neha betévedt a könyves boltba, betuszkolta az ablak mellett levő rekeszbe és ki nem eresztette, mig két-három napra való kéziratot meg nem irt.

Ideje legnagyobb részét ő is, mint többi társai, kiknek nevét főntebb emlitettük és a kikhez még néhány nemzeti szinházi tagot kell vennünk, mint Feleki Miklóst, Szerdahelyi Kálmánt és ifj. Lendvay Mártont, az ujvilág-utczai Sas-vendéglőben töltötte ebédnél, mely a kedélyes társalgás révén belenyult nem ritkán a késő délutánba, hogy este a Komlókertben vagy a Lycinusban nyerjen folytatást.

Ily élet és az akkori irodalmi viszonyok mellett nagyon természetes, hogy vajmi sokszor üres volt Beöthy Laczi zsebe. Egy akkori lakótársa, ki névtelenséget meg akarja őrizni, irja, hogy egyszer tiz krajczárral a zsebükben indultak a Sasba ebédelni. Az utczasarkon szegény koldus ember állott és szótlanul nyujtotta feléjük kérő karját. «Nincs nálam pénz», szólt Beöthy. «Adj neki valamit.»

— De ha odaadom a tiz krajczárt, hogy megyünk be a vendéglőbe?

— Csak add oda neki.

— És aztán mit csinálunk?

— Mit? Hát hazamegyünk, lefekszünk.

Ugy is lőn. Ámde az éhség nagyon bántotta mindkettőt. Nem jött álom a szemükre és egyszer csak Beöthy felugrik és eltávozik. Erre azután a lakótárs is feltápászkodik, asztalhoz ül és hamarjában megir valami novellát, viszi a «Hölgyfutár»-hoz, mely kifizet érte 6 frtot.

— Nem volt itt Beöthy?

— De igen. Ep az imént ment el. Előleget kért.

— És mennyit?

— *Harmincz krajczárt.*

Ez volt az összeg, melynél nagyobbat Beöthy Laczi megható naivitással soha nem pumpolt.

Messze vezetne, ha kiterjeszkednénk itt Beöthy László mellett még a többi bohéme-ekre is. Elégedjünk meg az akkori bohéme-világ életének néhány epizódjával, a mely különben jobban megérteti velünk az abban az időben uralkodott viszonyokat, mint a többi bohéme müveinek és működésének az analysise.

Nem alkothatnank magunknak teljes képet az akkori irodalmi világról, ha kifelejtenők a függeléket: a czenzurát, a mely mindenbe beleütötte az orrát és a mely minden szomoru volta mellett is, nem ritkán idézett elő mulatságos jeleneteket.

Kitünő lyrikusunk: Vajda Jánosról őrzött meg egy ily históriát az emlékezet. Vajda akkoriban a «Nővilág» czimü, lisztán szépirodalommal és divattal foglalkozó lapot szerkesztette. Egy éjszaka a szedőgyerek azzal riasztotta fel, hogy menjen azonnal a rendőrségre, mert baj van.

— A «Nővilág» miatt? — kérdé Vajda.

— A miatt.

A költő fejet csóválva felöltözött, kocsiba ült és a rendőrséghez hajtatott.

Ebben az időben Pulcznak hivták azt a mindenható urat, a ki itélt a nyomdai termékek élete és halála felett.

— Mi baj van, kérem, kérdé Vajda.

— Mi ez itt? — kérdé eme válasz helyett, a «Nővilág» előtte fekvő példányában egy czikkre mutatva.

Vajda majdnem elnevette magát, mert a gyanuba vett közlemény a lap «Háztartás» rovatának egy czikke volt.

— Mi kifogása lehet önnek ez ellen? — kérdé végre álmélkodva.

— Miért nevezik ezt a sültet Pálffy-rostélyosnak?

— Hát, tetszik tudni, — válaszolta Vajda — a rovatot egy bizonyos ezt a pozsonyi asszonyság látja el közleményekkel. Pozsonyban pedig gróf Pálffy nagyon népszerü, meg aztán ő is bizonyára igy készitve szereti a rostélyost, ezért nevezte az a dáma Palffy-rostélyosnak.

— Eh, mit, ez lari-fári! — válaszolta a rendőr.

— Ugyebár a rostélyost először megverik?

— Mindenesetre, hogy puha legyen.

— S csak azután sütik meg, ugy-e?

— Igy hozván azt magával a szakács-müvészet tudománya.

— Ohó, nem ugy van, — szólt ujra Pulcz. — Ez nem jelent egyebet, minthogy ő excellencziáját, Pálffy Móricz grófot előbb meg kell verni, aztán meg kell sütni.

Vajda mélyen meghajtotta magát.

— Uram — szólt — eddig azt hittem, hogy senki sem tud a sorok között jobban olvasni, mint én. Az ön tudománya előtt azonban kalapot emelek. Pozsonyi rostélyost fogunk irni.

— Nem rostélyos, — szelet.

És csakugyan igy is jelent meg, meg kell azonban jegyeznünk, hogyha a czenzura a lapok ártatlan közleményeiből ily jól ki tudta okoskodni, a mi nincs bennök, annál nagyobb ügyetlenséget tanusitott egyéb czikkekkel szemben, melyekből nem tudta kiolvasni, hogy mikor a «Pesti Napló» hires Fk-ja (Falk Miksa) Schleswig-Holsteinről vezérczikkez, a magyarországi állapotokat érti.

mélyes surlódások emlékei, a melyeket a haza szent nevében feledni lehet, feledni kell. (Viharos éljenzés.)

Ha nem tudnánk feledni a személyes sérelmeket, még akkor sem, mikor a pártegységet szilárd elvekre fektettük, akkor nagyon korcs utódai lennénk azoknak, kik életükkel és vérükkel merték és tudták megvédeni a fegyverrel megtámadott alkotmányt, függetlenséget, hazát, (Zajos éljenzés és taps), ily áldozatra mi soha sem lennénk képesek, ha még szenvedélyeinket sem birnánk feláldozni a haza oltárán. (Meg-megujuló éljenzés.)

1848 azt jelenti, hogy a magyar szabad akar lenni és független! Haladni akar a polgárisodás és a szabadelvüség utjain; a függetlenségi párt a szabadságnak, a szabadelvüségnek, a haladásnak, a felvilágosodásnak a pártja; ez igy van szükségszerüleg, mert másképp elseperné a korszellem árja, és a jövő helyett a mult felé haladna, mind távolabb a haza függetlenségétől, mely pedig a jövőben fénylik magasztosan! (Lelkes éljenzés.)

Ha tehát a pártok egyesülni akarnak, nem feltételek szabásáról lehet szó, de minden félreértés eltávolitásáról, ugy hogy az elvek tisztán álljanak az ország népe előtt, mert egy elvi alapon álló pártnál az elvzavarodás halált jelezne. (Zajos éljenzés.)

Most inkább, mint valaha, ok van az egységes erő kifejtésére, és el kell némulni a hagyományos magyar átoknak: a széthuzásnak, pártoskodásnak, mert küszöbön áll oly küzdelem, melyben egységes erőnk is csekély talán az ellenséges idegen érdekek óriási hatalmával szemben!

Küszöbön állnak az önálló nemzeti bank és vámterület kérdései, melyek életkérdések a magyar függetlenségre nézve és életkérdések a haza s a magyar nép anyagi felvirágzására nézve. (Igaz! Ugy van!)

Azért, hogy e kérdésekben győzhessünk, nem elégségesek majd a parlamenti viták, a szép szónoklatok! tetszhetnek maguknak azok, kik szépen tudnak szónokolni, — de én, ki negyvennégy évig voltam hontalan, szépen szólni nem tudok (viharos éljenzés), a szavazás ugyis mindent eldönt, és a szónoklatok elhangzanak. (Igaz! Ugy van!)

A közvéleményt kell felkorbácsolni az országban, a lelkesedést kell felkelteni, az érdeklődést, az állásfoglalást, a követelő fellépést kell előidézni, a melyekkel a nemzet megmutassa, hogy e kérdésekben határozottan érez és akar! (Zajos éljenzés.)

Alkotmányunknak ugy sincs más védője, mint a közszellem és a honfilelkesedés; ezt kell fentartanunk, ezen kell fáradoznunk, ezért kell járnunk és dolgoznunk az országban, és akkor szánalommal tekinthetünk a vakokra s undorral a rágalmazókra, kik azt mondják majd, hogy csakis a nép tapsait megyünk keresni! (Lelkes éljenzés.)

Igen, keresnünk kell valamit, keresnünk kell azt az alapot, melyre a nemzet követeléseit fektetheti és a melyre a függetlenségi párt rátámaszthatja az emeltyüt és odazökkentheti vele az állam szekerét a helyes utra, melyen a haza anyagi felvirágzása és függetlensége egyaránt elérhetők. (Zajos éljenzés.)

A közvélemény felkeltése, a függetlenségi párt országos szervezése és rendezése, oly óriási munkák, melyekre nem tulsok a két párttöredék összes ereje sem; és ezeket az erőket csak akkor vethetjük latba egész nagyságukban, midőn a függetlenségi választók nem tekinthetnek többé elszomorodva a meghasonlott táborra, de lelkesedve ölelhetik keblökre azon férfiakat, kik hazafias lelkük hevével, hazafias szivük rajongásával keresték és megtalálták az egyesülésnek, az összetartásnak, a lelkes és szervezett küzdelemnek módját — és a kik feledni tudták, a mit a haza szent nevében feledniök kellett és emlékezni tudtak arra, a mire emlékezniök kötelesség volt, arra, hogy a függetlenségi választók az ő kezeikbe helyezték azt a zászlót, melyre szent elvek vannak irva és a melyet megtépni nem volt szabad! (Viharos meg-megujuló éljenzés és taps.)

Poharamat emelem a párt-egységre, mely elveken alapszik és elvekért küzd! (Szünni nem akaró éljenzés.)

Rendkivüli hévvel beszélt Kossuth Ferencz és a szó szoros értelmében magával ragadta a közönséget; perczekig tartott beszéde után a tapsvihar és éljenzés, mindenki felállt helyéről és *Kossuth* Ferenczhez sietett, hogy vele koczintson.

Ugron Gábor mondott ezután felköszöntőt, nagy hévvel és lelkesedéssel.

Az imént elhangzott szavak — ugymond — visszhangra kelnek bennem. Sohasem vagyok ellenzéssel az iránt, hogy ha harczolni kell Magyarország függetlensége elé tolt akadályok elháritásáért. Én nem vagyok a békének, a diplomácziának, én a harcznak embere vagyok.

Utal arra, hogy kétféle harczot kell vivni; egyiket azokkal szemben, kik velünk ellentétben vannak, a másikat önmagunk egyéni érzelmeivel. Mindazok, a kik ellenségeink ellen küzdenek, kedvesek nekem, én ott vagyok mellettük és küzdök mellettük. A mi pártunk több oldalról fenyegetve van, de a legnagyobb erőt, kell, hogy szembe tegyen a kormánynyal és pártjával szemben. A kormány hatalommal és furfanggal akarja a magyar uralmat megtörni, erőszakkal és tudomány nélkül kormányozni.

Mibe kell hogy különbözzenek a hazafiak, a hazát kihasználóktól. Abban kell különbözniök, hogy egymás hibáit szeretettel elnézzék és nem pedig hogy azokbol a hibákból ürügyeket keressenek arra, hogy egymástól elváljanak. Ha az ellenzék kitartóan küzd, ez a kormányrendszer már rég elsülyedt volna. Én a függetlenségi és 48-as párt egyesülését őszintén óhajtom. Én üdvözlöm *Kossuth* Ferencz képviselőtársamat azon szándékában, mely a függetlenségi párt egyesitésében áll. Ne hagyja magát sem eltántoritani, sem félrevezetni, én arra kérem, ne hallgasson senkire, csak az ő nemes szive sugalatára, meggyőződve lehet, hogy az ő kivánsága nem fog eredmény nélkül maradni. Arra kérem, ne kössék az egyesülést semmiféle feltételhez. Cselekedettel kell ketté vágni minden okoskodást, tétovázást, akkor létre fog jönni az egyesülés s akkor meglátjuk, hogy azoknak, a kik most talán álszeméremből utját akarják szegni, lesz-e arra elég bátorságuk? Poharamat felemeltem és nem is akarom, hogy ki ne üritsem, kire üríthetném méltóbban, mint azon közönségre, melynek kebelében itt találkoztunk, éltetem Ujpest polgárait.

Danko János a függetlenségi kör elnöke élteti *Ugron* Gábort, *Halász* Olivér az egyesülésre emeli a poharát. *Lukács* Gyula orsz. képviselő *Várady* Karolyt, a kerület képviselőjét köszöntötte fel.

Ezután Olay Lajos beszélt nagy hatással:

Utal arra, hogy a mai ünnepség nemcsak Ujpest ünnepe, hanem a függetlenségi és 48-as párt egyesülésére vonatkozólag kihatással kell hogy legyen az egész országra. Nem is lehet az másként, mert a 48-as és függetlenségi pártok között a szakadásra az egyházpolitika indokul nem szolgálhatott, nem azért, mert az egyházpolitikai törvények rövid idő alatt szentesités alá kerülnek, de azért sem, mert tulajdonképen az egyházpolitikai törvények, különösen a polgári házasság lényegére a párttagok közt különbség nem volt. Tudtommal nem volt a pártnak egyetlen tagja sem, aki nyiltan ellenezni merte volna a polgári házasságot, csakhogy a párt tulnyomó többsége a kötelező forma mellett foglalt álláspontot, mig a kisebb rész a fakultativ vagy a szükségbelivel is megelégedett.

Nekem most is az a nézetem, a mi volt a pártszakadás alkalmával, hogy tulajdonképen nem is az elvi ellentét volt okozója a szakadásnak és oka az egyesülés elmaradásának, hanem csakis a személyes indokokban keresendők.

Azt hiszem, ha két személy megszünnék a pártkör tagja lenni és ha Ugron is, mint most kijelentette, csakugyan őszinten akarja az egyesülést, a miben nincs jogom kételkedni, az esetben az egyesülés megvan. Élteti *Kossuth* Ferenczet és *Ugron* Gábort, mint az egyesülés főtényezőit.

Tompa Antal Ujpest polgáraira, *Sima* Ferencz pedig arra emeli poharát, hogy Kossuth és Ugron akarják az egyesülést, mert ha akarják, meglesz, mert mindegyik hivei tüzön-vizen át követik őket.

Sima felszólalása után *Glatz* György kért szót és utalt arra, hogy az, a ki a *Kossuth* nevet támadja és kicsinyiti, az magát a függetlenségi elvet támadja és a függetlenségi elvek ellen vétkezik. Hogy erre eset a jövőben ne legyen, erre üriti poharát.

Lelkes éljenzéssel és tapssal fogadták e férfias szavakat az egybegyültek, mire *Olay* Lajos Kossuth Lajost méltatja, ki a világ legnagyobb szabadsághőse volt és elitéli mindazokat, a kik elég merészek megtámadni azt a nevet, melylyel a magyar népnél egybe van forrva a függetlenség eszméje.

Kossuth Ferencz rövid felszólalása után, melyben kifejti, hogy bármikép támadják, piszkolják is, ez őt a megkezdett utról vissza nem riasztja.

Ugron Gábor beszélt még, kifejtve, hogy *Kossuth* Lajos oly eszménykép, melyet a mindennapi politikaba bevonni nem lehet, ezt az eszményképet fenn kell tartani és fejleszteni és mert azt reméli, hogy *Kossuth* Ferencz ezt fogja tenni, ő reá emeli poharát.

Kossuth Ferencz és a vendégek közül többen a lakoma után visszatértek a fővárosba. Este fényes tánczmulatság volt, mely kiviradtig tartott.

UJDONSÁGOK.

— okt. 14.

November hónap 1-én az «Egyetértés» visszaköltözik a belvárosba, hol megindult s közel negyedszázadig évről-évre fejlődött s mai szinvonalára emelkedett. A szerkesztőség és kiadóhivatal uj helyiségei a papnövelde-utcza 8-dik sz. házban lesznek. Ugyancsak november 1-étől fogva az Egyetértést egészen uj betükkel a legujabb szerkezetü hengersajtók fogják nyomni, melyek lehetővé teszik olvasóink egy régi óhajának teljesedését is; az Egyetértés ugyanis november 1-étől kezdve fölvágva fog megjelenni.

— *Személyi hirek.* *Mária Terézia* főherczegnő tegnap nővérének a pármai herczegnőnek látogatására Schwarzauba utazott és este visszatért Bécsbe. — *A portugál király* a hónap végén Londonba utazik. A király néhány napig a walesi herczeg vendége lesz Sandvinghamban. A királynő csak Irlandból való visszatérte után fogadja a portugál királyt. — Gróf *Széchenyi* Tivadar, a déli vasuttársaság alelnöke, ma Bécsből Budapestre érkezett.

— *A zágrábi királynapok.* Több napi esőzés után végre szép, derült napok állottak be és igy a még hátralevő diszitési munkálatokat nagy sietséggel folytatják, hogy idejében készen legyenek. Zágráb város — mint tudósitónk irja — gyönyörü szép képet mutat. Az állomási épülettől kezdve be a király szállásáig gyönyörüen fel van diszitve az egész város. A Ferencz József-tér egyike a legszebbeknek, mert ott van felállitva a hatalmas diadaliv. A hatóságok és magánosok vállvetve buzgólkodnak azon, hogy mennél impozánsabb módon fejezzék ki a hódolatukat a király előtt, a ki huszonhat éve nem volt Zágráb városában. A két uj épület, a szinház, továbbá a gimnázium épülete, a melyeknek zárkövét a király fogja elhelyezni, alig látszik ki a viragok, zászlók és diszitésektől. A király a báni palotában fog lakni, a hol részére háló-, dolgozó-, ebédlő- és egy hatalmas fogadóterem van berendezve. A bán palotájában lesz elhelyezve a kiséret, a kabinetiroda és az udvari hivatalok. A miniszterelnök részére a tartománygyülés elnöki irodáját rendezték be. A király tiszteletére rendezendő ünnepségek között lesz az uj szinház megnyitása, a fáklyásmenet, Zágráb város bálja, az összes zágrábi gyermekek diszelvonulása. Nagy érdeklődéssel néznek elébe a király látogatásának az egyetem és a gimnázium helyiségeiben. A bán ma éjjel a hatarig elébe utazik az udvari vonatnak. Az udvari távirόhivatal ma megkezdte müködését. *Josipovich, Fejérváry, Dániel* és *Festetics* miniszterek tegnap este hat órakor érkeztek Zágrábba. A minisztereket a pályaudvaron *Mosinszky* polgármester fogadta, azonkivül megjelentek a palyaudvaron *Hédervá̈ry* bán, *Tukinatz* altábornagy, a hatóságok részéről *Vucsetics* Sándor posta- és távirdaigazgató s *Havas*, az erdészeti hivatal igazgatója; az államvasutak részéről *Marzsik* inspektor és *Palliardi* főmérnök és az érseki titkár. A minisztereket a jelenlevő nagy közönség élénk «zsivio»-val és éljenzéssel fogadta. A város rendkivüli élénk és tul van zsufolva idegenekkel. A király tegnap este 8 óra 15 perczkor indult el különvonattal Gödöllőről Zagrábba és onnan csütörtökön tér vissza. A gödöllői palyaudvaron *Kapczy* Vilmos főszolgabiró, *Lénárd* Pal csendőr-főfelügyelő és *Egyed* Lajos fogadták a királyt. Az udvari vonat, a melyet *Ludwigh*, a magyar államvasutak elnök-igazgatója vezetett, 9 órakor érkezett Kőbányára és onnan öt perczny i időzés után tovább haladt Budapest felé. A ferenczvárosi pályaudvaron báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök szállott fel az udvari vonatra, hogy a királyt Zágrábba lekisérje. Nehány percz mulva a vonat továbbrobogott Zagráb felé.

— **Udvari orvos.** A király ez évi október hó 6-án kelt legfelső elhatározásával *Eisenmenger* Viktor egyetemes orvostudornak az udvari orvosi czimet adományozta.

— **Ferencz Ferdinánd főherczeg kezelő orvosa.** *Schrötter* tanár egyik legkiválóbb tanitványa, dr. *Eisenmenger*, a ki egész mostanig a bécsi közkórházban Schrötter klinikáján mint asszistens müködött, elhagyta állását és mint Ferencz Ferdinánd főherczegnek ujonnan kinevezett kezelő orvosa, elutazott Lussinpiccoloba. Az uj kezelő orvos még egész fiatal ember és már is egyike az orvostudomány kiválóbb bajnokainak.

— *Stefánia főherczegnő utazása.* Az özvegy trónörökösné — mint Lembergből táviratozzák — ma *Széchényi* grófnő és báró *Gudenus* főudvarmester kiséretében kirándulást tett Yulnibe, hogy a *Potocki*-család gyönyörü vadászkastélyát megtekintse. Stefánia főherczegnő keddig marad Lanentban és onnan visszatér Bécsbe.

— **Ünnepély a Ludovika akadémiában.** A nyugalomba vonult *Szvetics* altábornagynak, a Ludovika akadémia volt parancsnokának tiszteletére, a kit a király nyugdijaztatása alkalmával a II. osztályu vaskorona renddel tüntetett ki, vasárnap délelőtt az akadémia tisztikara és növendékei szép ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély egész családi jellegü volt, a mennyiben azon csupán az ünnepelt és családja, a tanári és tisztikar és a növendékek vettek részt. Az ünnepély fél 11 órakor kezdődött az intézet kertjében, a hol a növendékek zászlóalja foglalt állást *Hadffy* százados, törzstisztjelölt parancsnoksága alatt. Az intézet bejáratánál 2 IV. éves növendék állt, a kik az altábornagy nejének két diszes csokrot nyujtottak át. Erre megkezdődött a szemle, melynek végeztével *Csesznák* Benő ezredes az intézet uj parancsnoka üdvözölte az altábornagyot, kiemelvén bokros érdemeit, s megemlékezett a királyi kitüntetésről, a mely méltó zárókövét képezi a 46 évi katonai szolgálatnak. Majd a növendékekhez fordult s intette őket, tekintsék mintaképnek a távozó parancsnokot, mint a ki a kötelességet a trón és haza iránt békében ugy, mint háboruban hiven teljesitette, a mit a felség is méltányolt azzal a számos kitüntetéssel, a melyben őt részesitette. A lelkes beszéd után Szvetics altábornagy meleg szavakban köszönte meg a megemlékezést s ama reményének adott kifejezést, hogy a tiszti- és tanári kar buzgalmából ezutan sem fog veszíteni s igy az akadémia mindenkor fentartja elismert jó hirét s tekintélyét. Figyelmeztette a növendékeket a buzgó, odaadó kötelességtudásra, a trón és haza iránti hüségre. A beszéd elhangzása után a diszzászlóalj elvonult az altábornagy előtt. Azután a jelenvoltak az intézet kápolnájába mentek, a hol *Kisfaludy* Nándor honvédlelkész misét mondott. A szertartás alatt a Ganz-gyár s az ifjuság énekkara adott elő gyönyörü egyházi dalokat. A hegedüszólókat *Révy* Kalmán és *Hollósy* Lajos IV. éves növendék adták elő. Ez utóbbi gyönyörüen játszotta Bach «Ave Mariá»-ját; a női magánrészt *Vida* Gizella kisasszony énekelte, *Czomp* Béla IV. éves növendék orgonakisérete mellett. Mise végeztével a diszterembe vonultak, a hol a bucsuzó altábornagyot *Buzna* Alajos őrnagy üdvözölte szép beszéddel s egyuttal átnyujtotta a remekmivü becses diszalbumot, mely magában foglalja a tanári és tisztikar arczképeit, a volt növendékek közül azokat, a kik mint hadnagyok hagyták el az intézetet, továbbá az akadémia összes épületeit. Az ünnepelt könnyekig meghatva válaszolt, mire a növendékek nevében *Czomp* Béla IV. éves mondott bucsuzóbeszédet, utalva arra, hogy őt mindig gondozójuknak, atyjuknak tekintették s emlékükben tartják mindenkoron. A beszéd elhangzása után a tiszti étkezőbe vonultak, a hol diszebéd volt. Az első felköszöntőt Szvetics altábornagy mondta a királyra, a melyet állva hallgattak végig, majd *Ruszkay* IV. éves növendék az altábornagyot éltette. Több felköszöntő volt még s a társaság a késő délutáni órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

— **Kinevezett iskolalátogatók.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Erődi* Bélát a karánsebesi gör. kel. tanitóképző intézethez, a fiumei állami főgimnáziumhoz s mindkét helyen a népoktatási intézetekhez; dr. *Verédy* Károlyt a pozsonyi és nagyszombati zárdaiskolákhoz s mindkét helyen egyéb népoktatási intézetekhez; dr. *Ferenczy* József titkárt a körmöczbanyai polgári leányiskolához és Bács-Bodrog vármegye bajai járásának falusi iskoláihoz; dr. *Fináczy* Ernő előadót a tatai s kőszegi algimnáziumhoz és a községi polgári fiu- és leányiskolához; *Szuppán* Vilmos előadót a csaktornyai állami tanitóképző intézethez és a kapuvári állami polgari iskolához; *Berecz* Antalt a lippai és alsókubini polgári fiuiskolához, különösen a kereskedelmi szakoktatás megfigyelése végett; *Bogyó* Samut a szombathelyi államilag segélyezett polgári fiuiskolához, különösen a kereskedelmi szakoktatás megfigyelese végett; dr. *Cherven* Flórist a Budapest fő- és szekvárosi polgári iskolákhoz, különösen a földrajzi oktatás megfigyelése végett; dr. *Csengery* Janost a szatmári zárdaiskolához és a római kath. kisdedóvóképzőhöz, nemkülönben a huszti állami felső fiunépiskolához; dr. *Demeczky* Mihályt a trsztenai és podolini kath. algimnáziumhoz; dr. *Kovács* Janost az iglói és losonczi állami tanitóképző intézethez; *Kozma* Gyulát a miskolczi állami polgári leányiskolához; dr. *Schmidt* Ágostont a budapesti és veszprémi angol hölgyek és a kalocsai «Miasszonyunk» zárdaiskoláihoz; dr. *Simonyi* Zsigmondot a budapesti fő- és székvárosi polgári és elemi iskolákhoz, főleg a nyelvoktatás megfigyelése végett és *Tóth* Józsefet a szegedi és szabadkai tanyai iskolákhoz az 1895—6-ik tanévre iskolalátogatókul nevezte ki.

— *A király vadászszerencséje.* A tegnapi vadászat alatt — mint Gödöllőről táviratozzák — a király a babathi majorság feletti erdőben *Gavra* erdőőr vezetése mellett hatalmas vadkant teritett le. A vad 175 kilogrammot nyomott. A zsákmányt a király a kastélyudvaron kiterittette és a királynéval és az egész udvari környezettel együtt fáklyavilágitás mellett tekintették meg. A gyönyörü állat fejét preparálni fogják a kastély lépcsőháza részére.

— **A helytartó szava.** Az uj osztrák miniszterelnökről érdekes és jellemző adoma forog most közszájon Bécs előkelő köreiben. A gróf Badeni alatt szolgáló hivatalnokok egyike a helytartó által felterjesztve lett a miniszteriumhoz, magasabb rangosztályba való kinevezésre. Néhány nappal azelőtt, hogy a kinevezés megérkezett, egy ember jelentkezett gróf Badeni helytartó előtt és tudatta vele, hogy az általa előléptetésre felterjesztett hivatalnok gyalázó kifejezésekkel illette a helytartó személyét. Badeni nyugodtan végighallgatta a denunciáns feljelentését és azután azt kérdezte tőle:

— Nyilvánosan rágalmazott engem az illető hivatalnok?

A helytartó kérdésére a feljelentő tagadólag válaszolt, csupán annyit jegyzett meg, hogy tanukkal képes igazolni állitásait. A helytartó az álmélkodó hivatalnoknak azután értésére adta, hogy a denunciánsokat megveti és árulását nem veszi tudomásul. A kinevezés másnap megjött, mig a feljelentő hivatalnokot a helytartó azonnal elbocsátotta a szolgálatból.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Rózsa* Ignácz nagybecskereki nagykereskedőnek, az ottani állami polgári és felső kereskedelmi iskolai áruismei szertár részére negyven forint értékü üvegtárgyak adományáért, elismerő köszönetét nyilvánitotta.

— **Lanfranconi gyüjteményének elárverezése.** Lanfranconi hires pozsonyi muzeumának romjait e hónap második felében fogják Kölnben elárverezni. Mikor a hires polyhisztornak müárugyüjteményét elárverezték az örökösei, a magyar kormány is vásárolt ugyan a nemzeti muzeum részére, de az egész gyüjtemény nem maradt benn Magyarországban, hanem kivándorolt a külföldre, a hol széthordják majd a világ minden részébe, s a mit ő nagy fáradsággal, vagy tudással és nagyrészben itthon összegyüjtött, abban idegen nemzetek fognak ezután gyönyörködni.

— **Kinevezés.** *Erdély* Sándor igazságügyminiszter dr. *Sarló* Vendel szentgotthardi kir. közjegyző-helyettest abauj szántói kir. közjegyzővé nevezte ki.

— **Hamisitott doktori diploma.** Dr. *Ganting* ellen, a ki egykor a berni egyetem magántanára volt s a ki évekig volt bezárva, mert kiderült rá, hogy a berni egyetemtől ellopott egy pecsétnyomót s azzal hamis diplomákat gyártott, ma ismét elfogatási parancsot adott ki a berni rendőrség. Ganting ugyanis kiszabadulván a fogházból, Angliába ment s ott folytatta ezt a jövedelmező mesterséget. Legjobb vevői az angolok voltak, de sok német is vásárolt nála diplomát.

— **Capazza esőernyője.** Brüsszelben néhány nappal ezelőtt *Capazza*, a ki a léghajózás tökéletesitésén már évek óta fáradozik, egy esőernyőt mutatott be, a melyet ha a léghajós a léghajóhoz erősit, semmi veszedelem nem érheti, még abban az esetben sem, ha a gömb megrepedese vagy pedig akármi más okból a ballon hirtelen leesik. Capazza az a léghajós, a ki néhány hónappal ezelőtt a párisiakat igazi csodalatba ejtette az altal, hogy léghajón óriási magasságra felszállt, s aztán kiugorván a léghajóból, esőernyője segitségével lassan leereszkedett a földre és a mi fő, azon a helyen, a melyet előre megjelelt. A párisiak akkor csodalkoztak ugyan az esőernyőn, de azt hivén, hogy Capazzat csak azert nem erte baj, mert ügyesen kiszámitotta, hogy mikor kell magát a léghajóból kivetnie, a mit a léghajós rendes körülmények közt még nem tehet, ezert az esőernyőnek a praktikus léghajózasban semmi fontossága sincs. A legutóbbi brüsszeli produkczója azonban bebizonyitotta, hogy ez a vád alaptalan s az esőernyő minden körülmenyek közt korszakalkotó találmány. Touletnak, a szerencsétlen léghajósnak, a ki néhany héttel ezelőtt az «Albert herczeg» léghajó felrobbanása következtében Halban az életet veszité, nagy nyomorban van a családja s ennek a javára rendezte brüsszeli produkczióját Capazza. Az előadás clouja volt az a felteves, hogy felszáll 2000 meterre s ott a léggömböt szétrobbantja az által, hogy egyszerre minden nehezéket kidobván a sajkából, a léggömb oly rohamosan emelkedik, hogy okvetlen szétrobban. Capazza ezt meg is tette. «Callban» nevü léghajóján, a mely a földhöz volt erősitve kötelekkel, nyilsebességgel felemelkedett, s mikor ezer méter magasban volt, kidobta a homokos zsákot s tényleg a léggömb oly rohamosan emelkedett, hogy néhány pillanat mulva fülsiketitő dörejjel szétrobbant. Nemsokára aztán láttak Capazzat ernyője segélyevel leereszkedni, a ki a Willebroeck-csatorna partján sértetlenül földet ért.

— **Pusztai rablógyilkosok.** A nyirvidéki közbiztonsági viszonyok szomoru voltáról tesz tanubizonyságot nyiregyházi tudósitónk távirata. Az elmult éjjel ugyanis három bekormozott arczu ember hatolt be *Rosenbaum* nyirbogdányi birtokoshoz és pénzt követeltek. Rosenbaum megtagadta a követelést, mire a rablók egyike pisztolyt rántott elő és azzal lelőtte a birtokost. Majd egy másik golyóval megsebesitették Rosenbaum fiát, a ki atyja segitségére sietett. A gyilkosok azután kutatni kezdtek a lakásban és találtak egy kis pénzes ladát, a melyet magukhoz véve eltávoztak. Rosenbaum még azon éjjel meghalt. A gyilkosokat a rendőrség nagy erélylyel nyomozza.

— **Az Erzsébet kórház szeptember havi betegforgalma.** A vörös kereszt-egylet Erzsébet kórházanak szeptember havi betegforgalma a következő volt. A kórházban 2069 ápolási napon át 134 beteget ápoltak. A kórházat elhagyta gyógyulva 40, javulva 16 és gyogyulatlanul 9 beteg, meghalt 4 ferfi és 2 nő, ezek közül kettő haldokolva hozatott be; október hóra visszamaradt 63 beteg. Mütéti beavatkozás 56 esetben vált szükségessé. Vagyontalan betegek ápolására az egyesület ez évben 7632 frtot áldozott központi pénztarából. Az egyesületi választmány határozatához képest az igazgatóság a kórház szabályzatát gyökeresen átdolgoztatta. Az elkészitett tervezetet az e czélból összehivott értekezlet dr. *Darányi* Ignácz főgondnok elnöklete alatt tegnap tárgyalta és élénk eszmecsere után, melyben *Bezerédj* Viktor miniszteri tanácsos, *Bischitz* Davidné, dr. *Janny* igazgató, dr. *Elischer*, dr. *Goldzieher* és dr. *Puky* főorvosok és *Argay* János irodafőnök vettek részt, megallapitották azon szöveget, melyet jóváhagyás végett az igazgató-választmanynak legközelebbi ülésen fognak bemutatni.

— **Guy de Maupassant szobra.** Guy de Maupassantnak, a néhány évvel ezelőtt elhunyt zseniális franczia irónak a párisi Monceau-parkban szobrot fognak állitani. *Berlet* szobrász tervezi s egy magas oszlopon lesz az iró szobra, s alatta függő ágyban egy bájos nő fog feküdni, egész divatos ruhákban, a mint az ő regényeit olvassa. Mindenesetre ilyen szoborterv is csak egy franczia szobrász fejében születhetik meg.

— **Elfogott kerékpártolvaj.** Furfangos módon akart biczikllhez jutni egy fiatal bécsi bankhivatalnok, a kinek ugy látszik zsebéből nem telt arra, hogy kerékpárt is vásárolhasson magának. Az ügyesen kieszelt terv azonban nem sikerült. Tegnap délután a bécsi Mehlmarkton levő vendéglő előtt egy elegánsul öltözött fiatal ember megszólitott egy mesterinast, hogy a vendéglő előtt a falhoz támasztott szép uj biciklijét hozza utána az István templom elé. A kis fiu engedett a felszólitásnak, de mielőtt a már előrehaladt fiatal ember után ment volna, beszólt a vendéglőbe, és tudakozódott, vajjon a kerékpár nem valami vendegé, a ki bent időzik. A gyerek tudakozódására, a vendéglős nagy csodálkozására felismerte az elszállitandó kerékpárban a saját gépjét. A kis fiuval együtt elindult az István-templom elé, és a mikor a fiatal ember a gépet át akarta venni a gyerektől, egy rendőrrel letartóztatta.

— **Dráma egy templomtoronyban.** Cehegínben, Spanyolország Murcia nevü tartományában néhány nap előtt igazán borzalmas öngyilkosság történt. Don José *Arévolo-Bajor* egy tönkrejutott kereskedő elhatározta, hogy véget vet az életének. Zsebjébe borotvát tett s aztán felment a templomtoronyba, melynek ajtaját maga mögött gondosan bezárta. Felérve, elvágta a nyakát s le akart ugorni a toronyból, de ereje elhagyta s összeesett. A lent állók gyanitották a szerencsétlennek a szándékát s utána akartak menni, de az ajtó be volt zárva. Ekkor elkezdték az ajtót felfesziteni, s mikor ezt Arevolo fenn a toronyban meghallotta, összeszedte minden erejét s odavánszorgott a toronyablakhoz. Hogy megmentsék, párnákért és vánkosokert siettek, de mire odaértek, már ledobta magát a szerencsétlen a toronyból s szörnyet halt.

— **Szlatin basa Bécsben.** A bécsi cs. és kir. földrajzi társaság ezidei szezonját érdekes felolvasással nyitja meg A máhdi fogságából kiszabadult *Szlatin* basa olvas fel «A máhdi birodalmában átélt időkről». A társaság nagy ovácziókban fogja részesiteni a basát, a ki nemrég tért vissza Angliából, a hol szintén folytonos ünnepeltetésnek volt kitéve. A basa október végén utazik vissza Egyiptomba.

— **A barcelonai diákzavargások.** Nemrég a barcelonai egyetem hallgatói — mint már megirtuk — fellázadtak az egyetemi tanács ellen s végre is az egyetemet be kellett zárni. Most derült csak ki a zavargások valódi oka. A spanyol kormány ugyanis megtiltotta dr. *Buennek* a barcelonai egyetem tudós tanárának, hogy tovább előadásokat tartson, mert a munkáit a vatikán az indexre irta. Az egyetemi hallgatók azonban, a kik ugyszólván imádják Buent, ez ellen tiltakoztak, s mikor az egyetemi tanács is ellenük foglalt állást, zendülést szerveztek.

— **Holttest a Dunában.** Napok előtt megirtuk, hogy Váczon *Ditye* Ferencz nyugalmazott fegyőr, a kit az utóbbi időben egy szigeten mint csősz alkalmaztak, viharos időben próbált átkelni a Dunán. A szerencsétlen ember azonban kifordult a csónakból és belehalt a vizbe. Ditye holttestét — mint levelezőnk irja — tegnap vetette fel a viz és közvetlen a dunai lejáró elé hozta, hol Bonis István hentes taligája állott. A tetemtől a taligaba fogott szürke ló annyira megrémült, hogy beleronant a Dunába, az ár elragadta és elveszett taligástul. A rajta levő kocsis szintén belebukott a Dunaba, de a parton állóknak sikerült a legenyt kihuzni és eletre hozni.

— **Elgázolt postakocsi.** Tegnap este — mint levelezőnk irja. — a váczi pályaudvaron egy tehervonat elgazolta a budapest-bécsi vonat Vaczon felveendő postaszállitmányát, a mely egy kézi kocsira volt rakva. A tehervonat váratlanul robogott a pályaudvarba be és fütyüléssel sem adott jelt. Az emlitett postaszallitmányt épen akkor tolták át azon a vágányon, hol a tehervonat bejött. A kocsit toló emberek még idejekorán félre ugrottak, de a vágány közepén levő postát már megmenteni nem lehetett. A kocsit darabokra törte, a szállitmanyok pedig szétszóródtak tartalmukkal együtt.

— **Méregkeverő kapitány.** A Reuter-ügynökség jelentése szerint Sydneyben ismét elfogták *Dean* kapitányt, a ki néhány hónappal ezelőtt megmérgezte a feleségét s a kit akkor halálra itélték. A kapitány akkor perujitással élt s a biróság a vád alól felmentette s a felmentő itélet után ismét belépett a hadseregbe. Most Salomon Julian biró kinyilatkoztatta, hogy Dean vedője *Meagher* ügyvéd megvallotta neki, hogy Dean bünös, sőt megnevezte azt a droguistát is, a ki Deannak a mérget adta. Ezért nemcsak Deant, hanem Meaghert és ennek segédjét Cricket is letartóztatták s azzal vádolták, hogy tévutra vezették az igazságszolgáltatást. Miután azonban a két utóbbi tagja volt a törvényhozó testületnek, magas biztositék fejében szabadlábra helyeztettek. Dean most is mereven ragaszkodik ahhoz az állitáshoz, hogy ártatlan.

— **A «Vasárnapi Ujság»** 41-ik száma 32 képpel s a következő tartalommal jelent meg: «Az uj osztrák minisztérium.» (Az uj osztrák kormány tagjainak arczképeivel.) Költemények: «A jegeczek.» Zempléni Árpádtól; «A dalos madárhoz.» Sántha Belától. «Kalotaszegi képek.» Irta Gyarmathy Zsigáné. (Képekkel Háry Gyula rajzai és Dunky fivérek fényképe után.) «Regenytár»: «Bácsy Jakab.» Regényes történet a XVI. századbeli hajduvilágból. Irta Deli. Dörre Tivadar és Tury Gyula rajzaival. «A pusztaság.» Kaukázusi regény. Irta Gnyevics. P. Oroszból forditotta Ambrozovics Dezső. (Képekkel.) «A hadgyakorlatokról.» (Képekkel Jantyik Mátyás rajza és Dunky fivérek fényképei után.) «A katonai léghajó veszedelme.» «A házasságkötés egy sajátságos alakja Angliában.» «A horvát szinészetről.» (Képekkel: Az uj zágrábi szinház: A szinház főfüggönye, stb.) Spicer Mortól. «A leggyorsabb vasuti utazás.» «Szendrey Ignácz.» (Arczképpel.) «Külföldi hirlapirók Budapesten.» (Képpel.) «Cornaro Katalin.» (Képpel.) — Irodalom és müvészet, Közintézetek és egyletek. Sakkjáték, Képtalany, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 forint, a «Politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utcza 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számara, félévre csak 1 frt 20 kr.

Rövid hirek. *Zomborban* a pályaudvaron egy Erdődi nevü vonatvezető tolatás alkalmával a vonat kerekei alá került és szörnyet halt. — *Szabadkán* Csik Antal jómódu gazda, gyógyithatlan betegségből származó buskomorságában, felakasztotta magát.

= *Eltünt ügyvéd.* Dr. *Bittó* Aurél sárosfai születésü budapesti ügyvéd, a ki a Csillag-utcza 12. számu házban lakott, október 10-én eltávozott hazulról s azóta nem tért haza. Családja 100 forint jutalmat biztosit annak, a ki nyomára vezet. Az eltünt ügyvéd nőtlen ember, magas, széles vállu, kerek, sápadt arczu s szőke körszakálla és bajusza van. Eltávozásakor barna ruhát, sárga czipőt és barna kemény kalapot viselt.

= **Öngyilkos szabó.** *Hertl* Antal 65 éves szabó, az ujpesti kapitányság épületének egy félreeső helyén beretvával elmetszette nyakát. Haldokolva vitték az ujpesti kórházba. Tettét azért követte el, mert a felesége elhagyta.

= **Munkásgyülések.** A tegnapi napon több munkásgyülést tartottak a fővárosban s ezek közül az egyiken *a lakáskérdést tárgyalták a millenniumi viszonyokkal kapcsolatosan.* Silberberg az első szónok hevesen kikelt a háziurak «profitdühe» ellen. Még két szónok beszélt a rendkivüli házbéremelésekről s a háziurak kapzsiságáról. A gyülés — a nélkül, hogy valamit határozott volna — rendben oszlott szét. — Nagy népgyülést hivtak össze a szocialisták a Damjanich-utczai «nemzeti kert»-be is. Itt mintegy háromszáz munkás jött össze s nyugodtan hallgatta végig a szónokokat, a kik közül egyik a munkástörvenyek revizióját, másik a szabad gyülekezési jogot követelte. Az utolsó szónok az általános szavazati jogról beszélt. A hatóságot *Tóth* Lajos helyettes kapitány képviselte. — A gépmesterek és nyomdai munkások szintén tartottak gyülést s ezek a munkabérnek a millenniumra való felemelése tárgyában tanácskoztak s abban állapodtak meg, hogy az árszabálybizottság elé terjesztik kivánságaikat.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A magyar királyi operaházban** tegnap hosszu évek után ujból hallottuk *Auber* «A fekete domino» czimü remek vig dalmüvét. Az összes szereplők ujak voltak, senkisem volt a régi gárdából, kik ezt a finomsággal és humorral telt dalmüvet a közönség előtt utoljára játszották. Azon szereplők, kik a Fekete dominót nálunk megkedveltették, részint nyugalomba vonultak már, részint elhaltak. A mai est iránt már napok óta igen nagy érdeklődés nyilvánult; alig van számba vehető család, hol a Fekete dominóról az utóbbi napokban ne beszéltek volna. A családapák és nagymamák nem győzték eléggé dicsérni a benne régebben szereplő müvésznőket, *Hollósy* Kornéliát, *Blahánét*, *Balázsné-Bognár* Vilmát, *Nádaynét*, *Markovics* Ilkát, *Szerdahelyit*, *Kőszeghyt* stb. A nagy érdeklődés nyoma különben ma a szinház külsőjén is érezhető volt, mert sokan hagyták el a szinház pénztárát *Rózsa* pénztárnok ama kijelentésére, hogy minden jegy elkelt.

Az előadás maga pedig nem elégitette ki a várakozást, melyet hozzá a közönség füzött. A nagy szinpad, a hatalmas nézőtér mindenesetre csökkenti

ezen bájos dalmünek hatását, nehézkesebbé teszi menetét, kissé elkomolyitja alakjait, s azok naivságát szenvelgővé, sokszor valószinütlenné változtatja. De a mi a mai előadásnak főhibája volt, az az, hogy Angelának nem megfelelő személyesitőt választottak. *Bárdossy* Ilonáról, ki ma Angela szerepét játszotta, elismerjük, hogy sok igyekezettel tanulta be, sőt, hogy helyenkint, különösen énekileg meg is felelt szerepének — mint a harmadik felvonás zárdajelenetében — de azért még sem tudta nagát igazán rokonszenvessé tenni, mert Angela szerepe több természetességet követel, mint a mennyivel ő azt különösen a második felvonásban megjátszta. Szintugy nem volt kifogástalan *Arányi* Dezső sem Horácio szerepében. Szépen énekelt, de szintelenül játszott s prózája meg éppen érthetetlen volt. A szereplők közül leginkább *Valent* Vilma, *Hegedüs* és *Gábos* Nelli feleltek meg, kik rajta voltak, hogy az előadás különbeni vontatottságán, a mennyire annyira, segitsenek, miben az előbb emlitetteken kivül még *Kiss* Bélának is része volt. — A kisebb szerepeket *Beck* Vilmos, *Rotter* Gizella és *Koncsek* Viktória adták. A kar és zenekar nagy gonddal és pontossággal müködött, mi különben *Benkő* Henrik buzgóságának érdeme. Az opera után Rococo balletet adtak. A szinház zsufolásig megtelt. A közönség a felelevenitést udvariasan fogadta. Nagyobb és jelentékenyebb taps az előadás menetét nem zavarta. A mi taps volt, az parancsszóra a magasabb regiókból jött. *e.*

— **A népszinházban** tegnap «*A falu rosszá*»-t, Tóth Edének ezt az elévülhetetlenül szép népszinművét játszották. Az előadásra már szombaton elkeltek az összes jegyek, s a közönség tegnap zsufolásig megtöltötte a szinházat. *Blahánét* ezuttal is meleg ovácziókban részesitették, belépésekor frenetikus tapsvihar fogadta és minden dalát meg kellett ujráznia. Bátki Tercsi szerepében egy kezdő szinész lépett fel, *Horváth* Irén, a kinek ez volt az első szinpadi kisérlete. A kisasszony csinos, szinpadi alak, otthonosan mozog a szinpadon és előadása gondos tanulmányozásra vall. Különösen Szirmaival eljátszott jelenetében tetszett, a közönség egyébként már belépésénél rokonszenvesen fogadta. *Kiss* Mihály, *Szabó*, *Szirmai*, *Horváth* és *Gazsi* Mariska ma elemökben voltak és jó részt előmozditották az est sikerét.

— **Népszerü kamara-hangversenyek.** Az idei hangverseny-szezonunk érdekesnek és változatosnak igérkezik. A sok ujitás között igen figyelemremeltó *Grünfeld* és *Bürger* ismert hegedümüvészek által kidolgozott terv, mely szerint nálunk is megakarják honositani az ugynevezett «népszerü kamara-hangversenyeket.» Ebből a czélból egy kis társaságot alakitottak a következő tagokból: *Grünfeld* (primhegedüs), *Seebald* (sekund-hegedüs), *Bürger* (czellista) és *Riedel* (bőgős), kik valamennyien elsőrangu tagjai a m. kir. operaház zenekarának. A hangversenyző-társaság czélja, hogy olcsó belépő dij mellett (minden hely ára: 1 frt) népszerüvé tegye a kamarazenét, melyért a külföld nagyobb városainak közönsége rendkivül lelkesedik. Hogy ezeket a népszerü hangversenyeket eddig nálunk nem lehetett meghonositani, annak alkalmasint az az oka, hogy a rendezők nagyon magasra szabták a helyárakat, s hogy rendesen hétköznapokon tartották a hangversenyeket, a mikor a hivatalnokok, tanárok, kereskedők, stb. jó része elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a hangverseny-teremben. *Grünfeld* és *Bürger* azonban ugy tervezik, hogy ezeket a hangversenyeket *minden második vasárnapon délután 4½ órakor fogják* rendezni. Ezáltal alkalmat adnak mindenkinek, a ki a kamara-zene iránt érdeklődik, hogy jelen lehessen a klasszikusok és romantikusok legkiválóbb müveinek előadásán. A hangversenyeket novemberben akarják megkezdeni gazdag és változatos programmal, a melyben a többi közt *Haydn*, *Mozart*, *Beethoven*, *Schuhmann*, *Schuberth*, *Mendelssohn*, *Brahms*, *Volkmann*, stb. szerepelnek legkiválóbb müveikkel. A kamara-hangversenyekben való közremüködésüket megigérték: *Grünfeld* Alfréd, *Brüll* Ignácz, *Thomán* István, *Schütt* Ede. Meghivták továbbá *Bianchi* Biankát és *D'Albert* Jenőt. A budapesti zenekedvelők-egyesülete is részt fog venni *Bellovics* Imre karmester vezetése alatt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az eskütéri hid ügye és a kormány.** Az eskütéri hid ügyében kiküldött végrehajtó bizottság ma ülést tartott, melyen dr. *Kertész* Aba beszámolt arról a küldetéséről, a melyben az eskütéri hid ügyében egy küldöttség élén báró *Bánffy* Dezső miniszterelnöknél, *Perczel* Dezső, *Lukács* László és *Dániel* Ernő minisztereknél eljárt. A miniszterelnök kijelentette, hogy nem engedheti meg azt, hogy a bizottság mint ellenség lépjen föl, mert a kormány szándéka is az, hogy az eskütéri hid minél hamarább felépüljön, sőt azt akarta, hogy az egyidejüleg történjék meg a vámháztéri hiddal. A szakértők azonban csaknem egyhangulag az egynyilásu hid mellett döntöttek s ezért kellett fontolóra venni a dolgot, mert az egynyilásu hid 1½ millióval drágább. A mióta ez a nehézség felmerült, egy ánkét állandóan együtt van, hogy a hiányzó összeg fedezetét megállapitsa. *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ő leiratával nem akarta a fővárost zavarba hozni, sőt inkább komolyan szem előtt tartja a főváros érdekeit, a mennyiben az egynyilásu hiddal talán előreláthatlan veszélyeknek állja utját. B. *Bánffy* Dezső ezután megjegyezte, hogy az idén már késő hidépitéshez fogni, a jövő millenniumi évben pedig egy kőkoczkát sem szabad megmozditani. *1897 tavaszán azonban teljes erővel látnak a munkához és be is fejezik.* A végrehajtó-bizottság többek felszólalása után dr. Kertész jelentését örömmel vette tudomásul s elhatározta, hogy a bizottság kebeléből harmincz tagu küldöttséget meneszt a miniszterekhez. Elhatározta továbbá, hogy lépéseket fog tenni azirant, hogy a hid ügyében érkezett leiratokat a főváros közgyülésének napirendjére minél előbb kitüzzék.

SPORT.

— **Kassai lóversenyek.** A kassai falkavadásztársulat által rendezett őszi lóversenyek tegnapi első napja, mint nekünk táviratozzák, borongos esős időben a közönség részéről csekély érdeklődés mellett folyt le. Az első futam az altiszti vadászversenyben a 6. vonatezred altisztjei számára három tiszteletdij, távolság 3200 m., futott 7 ló. Első volt Zagola szakaszvezető, második Klestyi őrmester, harmadik Bantschuch őrmester. Vinnai szakaszvezető lova kitört és egy korlátnál elesve, összezuzta homlokcsontját, lovasának nem esett baja.

II. *Dijugratás.* Három tiszteletdij. Nyertes lett Hommel főhadnagy Ingó-ja, második Vas százados Kakas-a. A harmadik dij nem adatott ki.

III. *Hernádvölgyi akadályverseny*, tiszteletdij 11.000 korona, az elsőnek 800, a másodiknak 200 korona, távolság 4000 m. Részt vett Szinyey Merse Legyes-e s Abonyi főhadnagy Banitza lova. Az első kitört. Nyertes Banitza. Total. 5 : 7.

IV. *Helyőrségi akadályverseny.* Három tiszteletdij. Távolság 3200 m. Futott 9 ló. Első Horschler tüzérhadnagy Jasonja, második Máriássy Tivadar hadnagy Bubosa. Tot. 2 : 6; 5 : 15.

V. *Vadászlovak sikversenye.* 600 korona az elsőnek. A másodiknak tiszteletdij. Távolság 2800 m. Futott 4 ló. Első Szmrecsanyi Ödön hadnagy Pajtás szolgálati lova, második Vass százados Rózsa Sándor-a. Tot. 2 : 12; 5 : 30.

VI. *Mándoki akadályverseny.* 600 korona tiszteletdij. A másodiknak tiszteletdij. Távolság 4000 m. A startnál megjelent Jony százados Bamba lova, Bőz százados Forrása. Első lett Forrás. Tot. 2 : 5; 5 : 12. Kedden a verseny második napja.

Őszi lóversenyek.

(Utolsó nap.)

— október 13.

Az idei utolsó futamnak nem kedvezett az idő. Borus, szeles őszi nap volt; annak daczára azonban nagy közönség jelent meg a versenytéren. E nagy érdeklődésnek főoka természetesen a Szent László-dij volt, a mely az őszi futamnak még utolsó napját is vonzóvá tette a sportkedvelő közönség előtt.

Az előkelő sportvilág ma is teljes számban képviselve volt a turfon, a mágnáshölgyek azonban valószinüleg a kedvezőtlen idő miatt csak csekély számban jelentek meg. Politikusaink igen nagy számban voltak képviselve s ott láttuk *Perczel* Dezső és *Wlassics* Gyula minisztereken kivül gróf *Károlyi* Istvánt, gróf *Andrássy* Gézát, *Rohonczy* Gedeont s még számos képviselőt.

A futamok közül kettő nagy meglepetéssel végződött. A kőbányai dijat váratlanul gróf *Andrássy* Tivadar *Válasza* vitte el, nagy osztalékot juttatván a benne bizóknak. A totalizatőr 5-re 72-őt fizetett. Érdekes volt az eladók handicapja, a melyen szintén egy outsider, gróf Henckel *Gelinotte*-je nyerte az első dijat. A totalizatőr tizenháromszoros tétet fizetett.

A legérdekesebb futam természetesen a 3-ik volt. Nyolcz ló futott. Ezek között főfavorit a Wahrmann-istálló *Triviálja* és gr. Batthyány E. *Ganache*-je; sokan fogadták *Dandárt* és *Bentincket* is. Az inditás valósággal lázas izgatottság mellett történt meg. Mindjárt kezdetben előre nyomult *Ganache* és helyét a pálya középéig megtartotta, itt valamennyi ló egy vonalba jutott, de csak pár pillanatig, mert Ganache ujból előre nyomult és Czigánylegény minden erőlködése daczára ezután mindvégig megtartotta első helyét könnyen, biztosan győzött. A nyertes lovat és zsokéját harsány éljenzés fogadta, mig rokonszenves tulajdonosát számosan üdvözölték. A Wahrman-istálló lovai ezuttal helyre sem tudtak befutni. A totalitazőr ötre tizenkettőt fizetett.

A többi versenyben váltakoztak a favoritok s az elhanyagolt lovak az elsőségben.

A versenyeredmények ezek:

I. *Kőbányai dij.* 3000 korona. 1300 méter. Gróf Andrássy Tivadar *Válasza* (Brown) erős küzdelem után első, Fondor második, Ethelswitha harmadik, aztán Ingraban, Finesse, Báthory és Barrister. Totalizatőr: 5 : 72. Helyrefogadások: I. 25 : 130. II. 25 : 112.

II. *Kelenföldi dij.* 2000 korona. 1400 méter. Báró Rothschild *Barinkay*-ja (Hyams) első, Irénke második, Orpheline harmadik, aztán Zuckerbrot, Juniper, Janicsár és Ninon. Totalizatőr: 5 : 23. Helyrefogadások: I. 25 : 57. II. 25 : 62.

III. *Szent-László dij.* 42.000 korona. 1400 méter. Első könnyen két hosszal gróf Batthyány Elemér *Ganache*-ja (Peake). második Czigánylegény, harmadik Dandár, negyedik Gyöngyös, aztán Trivial, Bentinck, Chasseur d'Afrique és Kegyasszony. Totalizatőr: 5 : 12. Helyrefogadások: I. 25 : 34. II. 25 : 59. III. 25 : 40.

IV. *Eladó gátverseny.* 2000 korona. 2800 m. Első lett gróf Apponyi Antal *Eccolája* (Adams), második Chitty, harmadik Hütelen, aztánTörös, Bácsi, Hannah, Arlequine és Elfenkönig. Totalizatőr 5 : 26. Helyrefogadások I. 25 : 74. II. 25 : 62.

V. *Eladók handicapja.* 2000 korona. 1600 m. Első lett gróf Henckel A. *Gelinotte*-je, második Phryne, harmadik Váratlan. aztán Grisette, Amulet, Giza, Justa, Dehogy és Bursch. Totalizatőr 5 : 66. Helyrefogadások 25 : 243, II. 25 : 129.

VI. *Másodosztályu eladóverseny.* 2400 korona. 950 méter. Első lett M. Wood *Noisette*-ja, második Tarara boom-de-ay, harmadik Spurius, aztán Fiume, Aranyos, Succes, Uzsorás, dr. Pascal es Miss Candlestick. Totalizatőr: 5 : 20. Helyrefogadások: I. 25 : 54. II. 25 : 151.

VII. *Claming stakes.* 2000 korona. 950 méter. C. Wood *Wyborny*-ja első, (Adams), La penitentekancza második, Perle blanche harmadik, aztán Béla, Rayon d'or, Küfferle, Harmat, Simplon és Celestin. Totalizatőr: 5 : 39. Helyrefogadások: I. 25 : 133. II. 25 : 405. Az utolsó verseny teljesen sötétben folyt le, ugy, hogy a lovakat is alig lehetett látni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A II-ik országos tanügyi kongresszus. A jövő évben megtartandó II-ik országos és egyetemes tanügyi kongresszus rendező bizottságának, az ülések sorrendjének megállapitására kiküldött albizottsága dr. *Berzeviczy* Albert inditványára a következő tételeket jelölte ki: 1. Az egységes nemzeti közoktatás. E tétel keretében tárgyalják általanosságban a különböző köznevelési intézeteket tanulmányi és közigazgatási tekintetben, és ezeknek egymással, valamint a szakiskolákkal való szerves összefüggését. 2. Az iskola, az állam és a társadalom. Ez a tétel felöleli az állami befolyás emelésének ügyét s a társadalom és iskola egymáshoz való viszonyát és egymásra való hatását. 3. Az iskola belső életének szervezete, a mely czim alatt az iskolai tudományos oktatás, a testi, erkölcsi és hazafias nevelés főbb elveit, a tanitás középpontositásának ügyét; az erkölcsi nevelésnek a tanitással és iskolai élet egyéb mozzanataival való kapcsolatát tárgyalják. Ezután meghatározták a szakosztályok megalakulásának módozatait. A kongresszusnak 9 csoportban 22 szakosztálya lesz; mindegyik szakosztálynál a tárgyalást külön bizottsag késziti elő.

— **A lipótvárosi kaszinó közgyülése.** A nádorutczában már majdnem teljesen kész a lipótvárosi kaszinó uj palotája s ezert kaszinó tegnap dr. *Falk* Miksa elnöklete alatt ülést tartott, melyben az elnök tudatta, hogy azok az összegek, a melyeket a kaszinó tagjai eddig a kaszinó pénztárába befizettek, nem elégségesek a kaszinó költségeinek fedezésére. Mert mig a kaszinó eddigi költségeért évi 5000 frt bért fizettek, addig az uj palotában a bér egyenértéke 21000 frtba van számitva. Inditványozta tehát, hogy az eddigi 24 frt évi tagdij 50 frtra emeltessék, illetve az ujonnan belépő tagok számára 60 frtra. Ezt az inditványt hosszabb vita után a közgyülés el is fogadta. A kaszinó november elsején költözik át mostani helyiségeiből az uj palotába.

— **A budapesti lengyel egyesület** e hó 21-én szomoru ünnepet ül Lengyelország felosztásának századik évfordulója alkalmából. Az ünnep programmját még nem állapitották meg.

A Petőfi-társaság ülése.

A Petőfi-társaság tegnap tartotta meg az akadémia kis üléstermében rendes havi felolvasó ülését.

Mint a Petőfi-társaság minden ülésén, ugy a tegnapin is igen nagy közönség jelent meg, mely főleg hölgyekből állt, tegnap azonban már a társaság tagjai nem szorultak ki, mint eddig, a képterembe, mert a társaság elnöksége ugy intézkedett, hogy ezentul meghatározott számban bocsássák be a közönséget.

Alig van még egy irodalmi társulatunk, a melynek felolvasó ülései oly népszerüek volnának, mint a Petőfi-társaságéi s azért ma is sokan távoztak az akadémia palotájából, a kiket a szolgák udvarias formában ugyan, de megakadályoztak abban, hogy a felolvasásokon jelen legyenek.

És végre is első sorban a Petőfi-társaság az, a melynek hivatása nyilvános felolvasásokat tartani s megismertetni a modern irodalmi áramlatokat a közönséggel s azért nem helyeselhetjük, hogy épen ez a társaság az, a mely az érdeklődő közönség egy részét a teremből kizárja. A tagok végre is sokkal kevesebb számban szoktak megjelenni, hogysem számukra két padsort is üresen kellene tartani.

Az ülést pont 10 órakor *Bartók* Lajos nyitotta meg, a kitől jobbra *Jakab* Ödön és balra *Szana* Tamás foglaltak helyet.

Az ülés megnyitása után *Szana* Tamás titkár tett jelentést a svéd *Rydberg*-nek, a társaság kültagjának, elhunytáról. Rydberg egyike volt a svéd akadémia tizennyolcz tagjának s mint filozófus, elbeszélő és költő, egyaránt nagy nevet szerzett magának a svéd irodalomban. Költeményei az eszmék gazdagsága és a formák tökéletessége által tünnek ki. Az elhunyt sokat foglalkozott a külföldi irodalommal is; lefordította Göthe *Faust*-ját és már a 80-as években megismerkedett *Petőfivel*, kit nagyra becsült és nagy kedvvel olvasott. Rydberg később meleghangu s igen tartalmas bevezetést irt a Buger Schöldström által kiadott svéd Petőfi-életrajzhoz s azzal foglalkozott, hogy nagyobb tanulmányt is bocsát közzé a nagy magyar lirikusról. Rydberg 1890. óta volt külső tagja a *Petőfi* társaságnak, a melyet megválasztásakor latin nyelvü levélben üdvözölt.

Szana Tamásnak megemlékezése után a szokásos felolvasások következtek.

Az első felolvasó dr. *Hatala* Péter volt, a ki a régi szent rabbikról irt munkáját olvasta fel.

Utána *Ferenczy* József olvasta fel *Beksics* Gusztávnénak «A csillag» czimü költeményét. A költeményt zajos tetszéssel fogadta a hallgatóság.

E. Kovács Gyula három szép költeményt mutatott be, ezek: «Nagy Ecsed,» «Az én zászlóm» és «Az ő imája. Különösen az utóbbival ért el nagy hatást, a melynek kezdő sorai ezek:

Ott térdel a lányka, két térdén az ágyba,
Imádságos könyve, párnája kitárva,
Keze összefogva, a sorokon szeme,
Olykor emeli csak a menny boltja fele.
Leomlott hab-ingét kulc solt keze tartja.
A lámpa világa félve ragyog rajta.
Egy imádkozó szent az oltárkép alatt,
Szent, kire a szenyből egy hajszál nem tapadt.
Szent, kinek a büne csak az az egyetlen,
Hogy meg mert jelenni a földi életben.

A költemény elszavalása után *Jakab* Ödön lépett az emelvényre s *Bársony* Istvántól olvasott fel egy remek vadász-históriát.

Ezzel a tárgysorozat ki volt meritve és a társaság tagjai zárt ülésre vonultak vissza a képes terembe.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A győri postasikkasztó ügye.** *Klopfer* Miksa, a győri postasikkasztó ügyében a biró befejezte az elővizsgálatot és az iratokat inditványtétel végett áttette a királyi ügyészséghez, mely tegnap terjesztette be vádinditványát a törvényszék elé. A vádinditvány bővebben foglalkozik a sikkasztás előzményeivel és Klopfert a magyar kir. államkincstár kárára elkövetett hivatalos sikkasztás büntette és két rendbeli levéltitok megsértésnek vétsége miatt kéri vád alá helyezni. Az ügyészség inditványa felett hétfőn délelőtt határoz a győri törvényszék.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A pénzügyminiszter *Szabó* József budapesti lakost a berettyó-ujfalusi kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségü adótisztté; — a belügyminiszter Bars vármegyében a mohii anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé *Konta* Dezső ev. ref. tanitót; Szabolcs vármegyében a gávai anyakönyvi kerületben *Marossy* Bertalant, a nyirbaktai anyakönyvi kerületbe *Seress* Gyulát, a gyürei anyakönyvi kerületbe *Biró* Ferenczet anyakönyvvezető-helyettesekké; — a győri kir. itélőtábla elnöke *Kletzár* Miksa veszprémi lakos végzett joghallgatót a győri kir. itélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká; — a debreczeni kir. itélőtábla elnöke *Keresztény* Gyula végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe segélydijas joggyakornokká nevezte ki.

A hadseregből. A király kinevezte: lovag *Pokorny* Viktor vezérőrnagyot, a 27. gyalogdandár parancsnokát, a 14. gyalog hadosztály parancsnokává; báró *Steininger* Károly vezérőrnagyot, a berlini cs. és kir. nagykövetségnél viselt katonai meghatalmazotti állásától való fölmentése mellett, a 27. gyalog dandár parancsnokává, s ez alkalomból neki a Szent István-rend lovagkeresztjét dijmentesen adományozta, herczeg *Schönburg-Hartenstein* Alajos vezérkari őrnagyot, beosztva a berlini cs. és kir. nagykövetségnél lévő katonai meghatalmazott mellett, ő felsége szárnysegédévé és katonai meghatalmazottá, báró *Sztankovics* Károly altábornagyot, a 12. gyalog hadosztály parancsnokát, Landwehr-hadosztályparancsnokká Gráczban; *Trappel* Károly ezredest, a vasuti és táviró ezred parancsnokát, a 8. hegyi dandár parancsnokává; *Dening* Henrik korvetta-kapitányt a közös hadügyminiszterium hadtengerészeti osztálya 4. csoportjának főnökévé; báró *Ramberg* Viktor hadnagyot a 15. sz. dragonyos ezrednél, főhadnagygyá ugyanezen ezredhez; görgői és topporczi *Görgey* Árpádot, a müszaki katonai akadémia (hadmérnöki osztály) III. évfolyamának növendékét, hadnagygyá a vasuti és táviró ezredhez; *Poór* Árpád nyugalmazott m. kir. I. oszt. postatisztnek pedig a hadseregben előbb viselt hadnagyi rangfokozatot a szolgálaton kivüli viszonyban, ujra adományozta. Kinevezte továbbá főorvosokká a cs. és kir. hadsereg tényleges állományában: *Jeschke* Ottokár egyetemes orvostudort, egy évi önkéntes czimzetes alvadászt a 6. sz. tábori vadászzászlóaljnál; *Böhm* Ferdinándot, a 27. sz. gyalogezrednél, *Suchy* Józsefet, a 11. sz. gyalogezrednél; *Helbig* Róbertet, a 42. sz. gyalogezrednél: *Schäfler* Adolfot, a 28. sz. gyalogezrednél, *Héiszfeld* Jakabot, a 8. sz. gyalogezrednél és *Prouza* Edét, a 18. sz. gyalogezrednél; valóságos korvetta-orvosokká a következő ideiglenes korvetta orvosokat: dr. *Burzinski* Szaniszlót, lovag dr. *Wenusch* Frigyest és dr. *Habicht* Eberhárdot.

Névmagyarositás. Kiskoru *Liebermann* Béla aradi illetőségü s ugyanottani lakos vezetéknevének «*László*»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

A közönség köréből.

Az első
magyarhoni női sport
magántanintézetben, X. ker., Szabóky-utcza 8—10. sz., tisztviselőtelep, tanitványok mindennap reggel 9 órától déli 12 óráig, d. u. 3 órától 6 óráig vétetnek fel. 24783

TÁVIRATOK.

Berlin, okt. 13. Lobanov herczeg és Hohenlohe kanczellár ma este Hubertusstockból ide visszaérkeztek.

Berlin, okt. 13. Hir szerint Lobanov herczeg keddig marad Berlinben és kedden este vagy szerdán reggel visszatér Pétervárra.

Berlin, okt. 13. Ma este 8 órakor *Hohenlohe* herczeg birodalmi kanczellár, *Lobanov* herczeg orosz külügyminiszter tiszteletére ebédet adott, melyre az orosz nagykövet, az orosz nagykövetség személyzete, *Bötticher* és *Marschall* államtitkárok, az olasz nagykövet és a franczia és osztrák-magyar ügyvivők hivatalosak.

Metz, okt. 13. A polgármesteri hivatal igazgatója a lakosságot falragaszokon szólitja fel, hogy házaikat okt. 15-től 18-ig diszitsék fel, minthogy a császári pár látogatását várják. A látogatás napja még nincs meghatározva.

Barcelona, október 13. A diák-tüntetések ma ismétlődtek. A csendőrségnek sikerült a rendet helyreállitania. Két diákot letartóztatták. A hatóságok elhatározták, hogy szigoruan fognak eljárni.

Krisztiania, október 13. Általában azt hiszik, hogy a miniszterválság legközelebb véget fog érni.

Cettinje, okt. 13. A francziák madagaszkári győzelme alkalmából *Miklós* fejedelem üdvözlő táviratot intézett a franczia kormányhoz. Ugyanezen alkalomból több küldöttség ment a franczia követhez, kinek szerencsekivánataikat fejezték ki.

Athen, okt. 13. A tengerészeti miniszter ama tengerészeknek, kik október 13-án szabadságra mehetnek, azt az ajánlatot tette, hogy mint önkéntesek tovább szolgáljanak. A legtöbben ebbe beleegyeztek. A képviselőház előreláthatólag november 13-án fog összeülni.

Newyork, okt. 13. *Carpenter* tengernagynak a tengerészeti miniszteriumhoz intézett jelentése szerint a helyzet Koreában igen nyugtalanitó. Királypárti tisztek az amerikai követségnél keresték menedéket. Az amerikai ügyvivő kérésére a «Yorkstone» hajóról tengerészgyalogság ment Söulba. A «Petrel» jelgőzös Csifuból Klemulpóba indul.

Havanna, okt. 13. A felkelők a szentjágói öbölben egy kereskedelmi hajót fogtak el, melyet a spanyol kormány hadi czélokra szereltetett fel. A hajón több mitrailleuse volt és legénysége 12 emberből állott, a kiket a felkelők szabadon bocsátottak.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

A BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTEKTOZSDE.

— Október 14. —

Értéktőzsde.

A vasárnapi magánforgalomban kapcsolatban a külföldi esti tőzsdék magas zárlatával, tegnap igen kedvező hangulat jutott kifejezésre. A spekuláczió élénken vásárolta a két hitelrészvényt, az osztrák-magyar államvasutat, a jelzáloghitelbank s a leszámitolóbank részvényeit, melyek jelentékeny árelőnyt értek el. — Köttetett: osztrák hitelrészvény 402.40—402.90-ig, magyar hitelbank 486—486 50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 313 75—314.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kibocs. 291.25—291.75-ig, osztrák-magyar államvasut 396.25—396 50-ig.

Végül maradtak: osztrák hitelrészvény 402.40—402.50, magyar hitelbank 486—486.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 313.75—314, magyar jelzáloghitelbank 291.25—291.50, osztrák-magyar államvasut 396.25—396.40.

NAPIREND: október 14-én.

Naptár: Hétfő, október 14. — Róm. kath.: Kalliszt. — Prot: Kalliszt. — Görög-orosz: (október 2.) Jusztina. — Zsidó. Tischri. 26. — Nap kél: 6 óra 2 perczkor, nyugszik: 4 óra 58 perczkor. — Hold kél: 12 óra 41 perczkor éjjel, nyugszik: 3 óra 15 perczkor délután.

A pénzügyminiszter fogad délután 3 órától 5-ig.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 5 órakor

A horvát miniszter fogad d. e. 10 órától délután 1-ig.

A főváros magánépitési bizottságának ülése az uj városházán d. u 5 órakor.

A magy. tud. akadémia II. osztályának ülése délután 5 órakor.

A budapesti kath. kör házépitő r. t. alakuló közgyülése a kör disztermében d. u. 5 órakor.

Nemzeti muzeum, természetrajzitár, nyitva d. e. 9 órától délután 1-ig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. belépő dij mellett.

Magyarok bejövetele körkép a városligetben, megtekinthető esti 6 óráig 50 kr. dij mellett.

Az 1848—49-iki szabadságharczunk ereklyemuzeuma Károly-körut 3. sz. Látható reggeli 9-től délután 1-ig.

Magyar kereskedelmi muzeum. *Az igazgatósági* iroda ideiglenes helyisége: István-ut 57. sz. a. (Stefánia-korzó sarkán.) Hivatalos órák: d. e. 9-től d. u. 2-ig.

Háziipar bazár: kerepesi-ut 22. sz. I. emelet. Nyitva reggel 9-től esti hétig, ünnep- és vasárnap d. e. 9—12-ig.

Tudakozó iroda: V. Akadémia-utcza 12. sz. — Hivatalos órák d. e. 9—12- és d. u. 3 6-ig.

Szabadalmi levéltár (Lánczhid-tér) nyitva délelőtt 9—12-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHAZ.
Budapest, okt. 14-én.
Zárva.

NEMZETI SZINHAZ.
Évi b. 193 sz. Havi b. 11. sz
Budapest, okt. 14-én.
A proletárok.
Szinmü 4 felv. Irta Csiky G.
Személyek:

Szedervári K.	Rákosi Sz.
Irén	Török I.
Zátonyi B.	Gyenes
Mosolygó M.	Ujházi
Timót Pál	Szigeti Imre
Darvas Károly	Mihályfi
Bankó Béni	Zilahi
Elza	Szacsvayné
Tulipán	Gabányi
Tulipánné	Györgyné
Borcsa	Vizváriné
Ordas Péter	Kőrösmezei
Mákony B.	Egressy
Mákonyné	Boér H.
Zelma	György I.
Klimóczy E.	Latabár
Házmester	Sántha
Jankó	Paulay
Bolti szolga	Magyari
Senki Gáspár	Nyiregyházi

Kezdete 7 órakor.

NEPSZINHAZ.
Budapest, okt. 14-én.
104-edszer.
A tót leány.
Eredeti népszinmü dalokkal 3 felvonásban. Irta Almási T. Zenéjét szerzette Serly L.
Személyek:

Gyarmathy J.	Szabó A.
Örzse	Párténytiné
Bandi	Kiss M.
Máthé J.	P. Lukács
Kospál	Horváth V.
Lipták	Lubinszky
Sári	Szőcs K.
Őtös M.	Siposné
Brbolya	Ujvári
Hanka	Blaha L.
Misó	Solymosi
Csendbiztos	Sántha
Deres	Tirnovai
Csobor	Ternyei
Rigó Matyi	Nánási
Panni	Vidorné
Száli	Ágostoni B.
1-ső parasztl.	Vasváriné
2-ik »	Gyöngyösi I.

Kezdete 7 órakor.

VARSZINHAZ.
Budapest, október 14-én.
A cremonai hegedüs.
Opera 2 felv.
Utána:
ROCOCO.
Ballet 1 felv.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR
Budapest okt. 14-én.
Az uj honpolgár.
Goldstein Számi.
Eredeti énekes főv. életkép.
Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A magyar kir. operaház játékrendje: *Kedden*, okt. 15-én: Aida Évi bérlet 106. szám. Hav bérlet 10. szám. Rendes helyárak — *Szerdán*, okt. 16-án: A cremónai hegedüs. Évi bérlet 107. szám. Havi bérlet 11. szám. Rendes helyárak. — *Csütörtökön*, okt. 17-én: A Fekete domino. Évi bérlet 108. szám. Havi bérlet 12 szám. — *Pénteken*, okt. 18-án: Nincs előadás. — *Szombaton*, okt. 19-én: Manon Lescaut. Évi bérlet 109. szám. Havi bérlet 13. szám. Rendes helyárak. — *Vasárnap*, okt. 20-án: Tamóra. Bérletszünet. XX. szám. Rendes helyárak. —

A nemzeti szinház játékrendje. *Kedden*, okt. 15-én: 47-ik czikk. Évi bérlet 194. szám. Havi bérlet 12. szám. — *Szerdán*, okt. 16-án: Francillon. Evi bérlet 195. szám Havi bérlet 13. szám. — *Csütörtökön*, okt. 17-én: A makranczos hölgy. Évi bérlet 196. szám. Havi bérlet 14. szám. — *Pénteken*, okt. 18-án: A lemondás. Évi bérlet 197. szám. Havi bérlet 15. szám. — *Szombaton*, okt 19-én: A kis szórakozott. Évi. bérlet 198. szám. Havi bérlet 16. szám. — *Vasárnap*, okt. 20-án: A kis szórakozott. XXIV. bérletszünet.

A népszinház játékrendje. *Kedden*, okt. 15-én: Totó és Tata. — *Szerdán*, okt. 16-án: Lili. — *Csütörtökön*, okt. 17-én: Jabuka. *Pénteken*. okt. 18-án: Szókimondó asszonyság. — *Szombaton*, okt. 19-én: Brigitta. — *Vasárnap*, okt. 20-án: délután: Hoffmann meséi. Este: Brigitta.

ETABLISSEMENT
IMPERIAL
Váczi-körut 48.
Igazgató: Fischer Mór. Rendező: Aalbach J.
Naponta uj müsor!
15 uj énekesnő!
7 óra 30 p.: Pénztárnyitás.
9 órakor: **Kedves Wenzel** buhózat ujdonság.
9 óra 45 p.: **Fritzl barátunk**
10 óra 30 p.: **ANGYAL OLGA** a legkitünőbb magyar énekesnő.
10 óra 40 p.: **LUCIELLA.**
11 órakor: **Wauwau király** opdrette-ujdonság.
Előkészületben:
A lipótvárosi Don Joun.
Minden vasár- és ünnepnapon 2 előadás

Somossy-Mulató
Nagymező-utcza 17. szám. 221
431. telefon. Iroda: Mozsár-utcza 5. sz. 431. telefon
Igazgató-tulajdonos: SOMOSSY KÁROLY
Nincs hőség! Nincs fülledt levegő.
! Ma nagy előadás !
Sennorita Consuela Tordajados uj müsorral.
La Gran via vagy a madridi zsiványok.
Nagy-operette kivonat.
Sennorita Consuela Tordajados hat alakváltozásával.
Littke Carlsen uj müsorral. **Lilly Bertoletti**, kozmopolita müvész. **A teljes nagy októberi müsor.**
Szerdán, folyó hó 16-án
Reichsberg Hanzi
k. a. első föllépése
A spiritiszta czimü daljátékban.
A kávéházi téli kertben MUNCZY LAJOS zenekara játszik.
Jegyek elővételben kaphatók: Weiss A. nagytőzsde Károly-kör t 26.; Szántó Mór, tőzsde, Kecskeméti-utcza 14.; Bleiertőz le, London-szálloda; Klein, tőzsde, Erzsébet-tér; Galandauer, tőzsde, Király-utcza 23. szám.

FOLIES CAPRICE
Ma szinre kerül
Egy szerelem gyermeke
énekes bohózat.
Irta: **Leitner H.** Zenéjét szerzette **Kmoch A.**
Fellép:
HOFFMANN ANNY k. a.
énekszámaival:
1. Jozefine. az udv. hadseregéből.
2. A kis hollandi nő.
3. Tyrolienne.
Házilag kezelt vendéglő. Villamos világitás
Tisztelettel
Leitner H.

Herzmann-Orpheum.
Hajós-utcza 13. sz. a m. kir. operaházzal szemben.
Ma két előadás!
az egyik d. u. 4 órakor, felényire leszállitott helyárak mellett: Páholy 5 személyre 3½ frt. Rezervált hely 40 kr. Bemenet 20 krajczár.
A másik esti 8 órakor. Mindkét előadásban látható lesz:
„Aranykő Samu“
a Tarnopoli Goldstein Számi énekes bohózat.
Esti 8 órakor rendes helyárak mellett:
„Adel und Nadel“
Még csak néhány napig: **The Willons** jongleurok. **Castelli és Cayot** franczia duettisták. **Miss Gizella** a sodrony-kötélen. **Les Diez** excentrique copurchic. **Jonny Peters** fr. excentrique és még 50 szerződött müvész-személyzet.
Farini jön!
A közvetlen szomszédságban **Herzmann kávéház**, a fővárosban idöző artisták gyülekező helye.

HUNGÁRIA SZÁLLODA 20803
Ma este az étteremben
Balogh Károly
ismert s kedvelt zenekarajátszik
kezdete 8 órakor.

Gróf Vay Lajos
vivótermeiben
Zöldfa-utcza 14. szám, I. emelet és Zöldfa-utcza 20. szám, I. emelet,
(néhai Keresztessy József vivóterme)
a **beiratások** már megkezdődtek. — Az oktatás **karddal** a Keresztessy-rendszer, **tőrrel** a franczia Friesier-rendszer szerint történik.
Nők számára
tőrrel **külön zártkörü tanfolyam** lesz, összekötve amerikai buzogány-gyakorlatokkal. A női tanfolyamot **Vay Lajos grófné** személyesen vezeti. 24874

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Sálvány-utcza 6. sz.** 24152

Két darab
osztréger származásu, batárba való, az őszi **luxus-ló vásárról** késő jelentkezés miatt lemaradt, 168 cm magas, 4½ éves világospej herélt
kocsi-ló
Martinovics Péter birtokosnál Szabadszálláson, eladó. Ugyanott eladó 40 db. másfél éves tinóborju. 24942

Ház-eladás.
Budapesten a belvárosban **jó forgalmu helyen ház eladó.** Czim a kiadóhivatalban. 2627

Gép eladó.
Két cséplő garnitura Claiton és Schuttlevorth 8 és 10 ló erejü. Illeky Antalnál Kis-Uj-Szálláson. 2670

Találmány.
Milliós forgalmu iparczikk szakembereket meglepő javitása. Szabadalmazva összes államokban. Társ kerestetik néhány ezer frt készpénzzel. Levelek «**Gyors meggazdagodás**» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 24930

Egy jobb családból való
35 éves nő egy nagyobb keresztény urasági házhoz főzőnői állást keres helyben, mint ilyen állásba hosszabb időtől működik, melyről kitünő bizonyitványai vannak. Szives megkeresést Urasági főzőnői czimen, kérek a kiadóhivatalba. 2678

Gazdatiszti,
vagy segédtiszti állást keres mielőbbi belépésre, egy a Keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetet végzett, s több évi gyakorlattal biró, 30 éves rom. kath. vallásu nőtlen gazdatiszt, ki okl. gépkezelő is. Czime a kiadóhivatalban. 2673

Gyermektelen, nős
kertész,
ki a kertészet minden ágában és a szőlőkezelésben jártas, november 1-re állást keres. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 2671

Hein János
mü- és kereskedelmi kertész
Budapest,
Csömöri-ut 37. sz.
Különlegesség:
parkok és kertek alakitása.
Müvészi tervezés és kivitel szavatosság mellett.
Képes prospektus kivánatra ingyen. 24674
Elismerő iratok.

A kik
eladni, venni vagy **cserélni** óhajtanak **földbirtokot, házat avagy** bármiféle ingóságot, nemkülönben bármiféle állást elnyerni pl. **hivatalnoki, irnoki, nevelői** avagy **nevelőnői**; bármiféle vállaloknál **ügynöki** állást, legbiztosabban czélt érhet minden ember, ha az «**Egyetértés**» kishirdetései között hirdeti. Miután az iskolai év elején vagyunk, ajánltatik oly szülőknek lapunk kishirdetéseinek figyelemmel való kisérése, kiknek gyermekük a mult iskolai évben gyengébb osztályzatot nyertek. Alkalom nyilik arra, hogy jelesebbnél-jelesebb correpetitort alkalmazhatnak, s ezt csakis azzal nyerhetik el, ha az «**Egyetértés**» kishirdetéseit figyelemmel kisérik, illetőleg saját hirdetéseiket teszik közzé. A legolcsóbb dij számittatik s ha valaki 2—3-szor jelenteti meg hirdetését, biztosan várhatja az eredményt. Lapunk naponta több mint 100.000 kézen megfordul a legelőkelőbb házaknál, s igy a gazdaközönség körében is a legelterjedtebb lap az «**Egyetértés**» ugyannyira, hogy **kulcsárok, ispánok, gazdasági felügyelők** is okvetlen elérhetik hirdetéseik által czéljukat, ugyszintén **házvezetőnök, szakácsnék, szobaleányok** is ily módon könnyen állást kaphatnak. Minden levélre dijtalanul válaszol a kiadóhivatal. **Házassági hirdetéseknél pedig a legnagyobb titoktartás biztosittatik.** A kishirdetési rovatban minden szó egyszeri közléseért két kr fizetendő, vastagabb betüvel szedve négy kr. Ha a kishirdetésben czim is van, ugy ezenfelül még 30 kr. kincstári bélyegilleték is jár. Legczélszerübb a hirdetési dijat postautalványon, esetleg posta bélyegekben zárt ajánlott levélben a **kiadóhivatalhoz Budapest Dalszinház-u. 1. szám küldeni. Felkérjük azonban a tisztelt olvasó közönséget, hogy ajánlatukhoz eredeti okmányt ne mellékeljenek, mert ezért felelősséget nem vállalunk**, legczélszerübb arra hivatkozni, esetleg másolatban bélyeg- és hitelesités nélkül beküldeni, illetőleg csatolni. **Ha a hirdetésben jelige áll, ugy a czim kérdezése fölösleges, mert ott a kiadóhivatal sem tud felvilágositást adni, hanem ajánlatokat a hirdetésben irott jelige alatt továbbit a kiadóhivatal.**

Okt. 16—19-ig
NAGY NYEREMÉNY HUZÁSA
a magyar osztálysorsjáték I. osztályának
100.000
sorsjegy 24935
31499 pénznyeremény
Főnyeremény
a legkedvezőbb esetben
1 millió.
Sorsjegy
az első osztályra:

1/1	5/10 = 1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.—

ajánlja és szétküldi
Heintze Károly
főelárusitó
Bpest, Szervita-tér 3.

TESSÉK HATÁROZOTTAN BENSDORP-FÉLE CACAÓT KÉRNI!
Kapható minden
Tisztelt háziasszonyok! Megkisérlünk egy mindségére felülmulhatatlan hollandi nyitottan kimérendő Cacaoport megismertetni!
Bensdorp-féle
világhirü, valódi
hollandi cacao
a legelőkelőbb orvosi tekintélyektől mint kitünő, oldékony, tápláló és zamatos ajánlva. 24829
Füszer és vegyáru kereskedésben!
TESSÉK TEHÁT HATÁROZOTTAN BENSDORP-FÉLE CACAOT KÉRNI!

Alapittatott 1870. | **Fiókok:** Berlin, Hamburg, Lübeck, Schwerin.

Huzás már holnapután.

Magyar
Osztály-sorsjegyek
Főnyeremény kedvező esetben
EGY MILLIÓ
korona.

Az első huzásra szóló sorsjegyek ára

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
20 frt.	10 frt.	5 frt	2 frt.	1 frt.

Mindkét huzásra szóló (vagyis teljes) sorsjegyek ára

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
40 frt.	20 frt.	10 frt.	4 frt.	2 frt.

25 év óta fennálló üzletemnek még eddig mindig kedvezett a szerencse s számtalan főnyereményeket fizettem már vevőimnek, legutóbb fiókjaimban a következő főnyereményeket fizettem a nálam vásárolt sorsjegyek után:
egy **600,000** márkásat, egy **400,000** márkásat,
négy **300,000** « három **200,000** «
két **150,000** márkásat,
s még ezenkivül számos más nagy nyereményt. 24957

Megrendelési czim:
SCHRÖDER ROB. TH.
banküzlete
a magyar osztálysorsjegyek főelárusitója
Budapest, Károly-körut (Károly-laktanya) 28.

Vidéki megrendelések pontosan, esetleg utánvéttel eszközöltetnek; költségkimélés miatt azonban előnyösebb a sorsjegyek árát előzetesen megküldeni. Porto és a nyereményjegyzékért minden huzásért külön 20 kr., mindkét huzásra tehát 40 kr. mellékelendő. Ajánlási dij 10 krral több. 24957

Tessék a czimre ügyelni!

Távirati czim: **LOTTOBANK** BUDAPEST. | Cheque-Conto: a Pesti Magyar Keresk. Banknál.

Főnyeremény 1 millió korona.
MILLENIUMI OSZTÁLYSORSJEGYEK
első huzás már október 16—19-ig.
31.499 készpénznyeremény. — Minden 3-ik sorsjegy nyer.
Második huzás deczember 6—14-ig.

	1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
Eredeti sorsjegyek az első huzásra:	20 frt	10 frt.	5 frt.	2 frt.	1 frt
mindkét huzásra:	40 frt.	20 frt.	10 frt.	4 frt.	2 frt.

Vidéki megrendelők kéretnek ajánlott beküldésre 15 krt és sorsolási tudósitóért 10 krt küldeni.
Ifj. Schön Ármin bankháza Budapest, Erzsébet-körut 48., 24896
(a Royal nagyszállodának átellenében.)

Szenzácziós találmány gyengeség ellen.
FÉRFIAK
számára! 24876
Szenzácziós találmány gyengeségi állapot, impotenczia ellen med. Dr. Borsodi császár. és kir. kiz. szabadalm. electro-metallikus lemeze, **kitüntetve 1889-ben Párisban az arany éremmel** és oklevéllel ellátva a párisi Société de médecin de france által. **Elháritja a gyengeséget.** A szerkezet felette elmés és annak a **testen való hordása elegendő az eredmény elérésére.** Központi raktár
med. dr. BORSODI
Budapest, Andrássy-ut 17. szám.
Leirás ingyen és bérmentve.

GUMMI
halhólyag és Safet Sponges (párisi szivacs) legjobb franczia gyártmány tuczatonkint 1, 2, 3, 4, 5 és 6 frt Peli-porus (női praezervativ) darabja **1 frt 50 kr, 2 frt, 2 frt 50 kr.** Kapható **KLEIN DEZSŐ** optikusnál **Budapest, Kecskeméti-utcza 14. sz.** — Vidéki megrendelések gyorsan, pontosan és diszkréczió mellett teljesittetnek. 25 drbból álló kollekczió 5 frt. 5 frton felüli rendelések franko küldetnek. 22138

Egyetlen üzlet, mely Párisban az arany éremmel lett kitüntetve.

PÁRISI FÜZŐK (Corsets)
Madame M. Weiss (Párisból)
Wien, I., Neuer Markt 8.
A füzők ára: 10 frttól feljebb. Levélbeli megrendeléseknél a mérték czentiméterekben kéretik: 1. A mell és hát egész kerülete a karok alatt. 2. A derék kerülete. 3. A csipők kerülete. 4. A hosszuság a karoktól a derékig. A mérték a testen, a ruha fölött veendő. 18336
Postai küldemények csak utánvét vagy az **összeg előleges** beküldése mellett.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvártt.

23890/95. I/d.

Pályázati hirdetmény
pályafentartási fák szállitása iránt.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére az 1896. és esetleg a következő 1897. és 1898. években szükséges pályafentartási fák szállitásának biztositására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1896. évi szükséglet, mely a tényleges megrendelés alkalmával még felemelhető esetleg lejebbithető, a következő:

Tölgyfadeszka	8·5 m³
Vörösfenyődeszka szükség szerint	
Faragott puhafa 12.0 m-ig	1655 m³
» » 12.0 m. felül	173 »
» tölgyfa 7.0 m-ig	426 »
» » 7—12 m-ig	119 »
» » 12 m. felül szükség szerint	
Keritési süritési lécz puhafából	3200 drb
Vágott lécz puhafából	105 m³
Keritési oszlop tölgyfából	520 drb
Tölgyfapalló pályafentartási czélokra	48 m³
» hidpadozatokhoz	
Vörös fenyőfa palló	szükség szerint m³
Puhafa rud különféle	szükség szerint m³
Keményfa rud »	szükség szerint m³
Keritési rud tölgyfából	7800 m
» puhafából	7200 »
Tölgyszálfa pályafentartási	54 m³
» vizmentesitéshez szükség szerint	
Fedőzsindely 42 cm hosszu	221000 drb

A fenti anyagok pontos méretei a részletes méretjegyzékben vannak felsorolva, mely méretjegyzék, ajánlati minta és pályázati feltételeket az alólirott üzletvezetőségnél és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál ingyen kapható; mig az általános és különleges szállitási feltételek csakis készpénz ellenében a magy. kir. államvasutak nyomtatvány áratól (Budapest, Andrássy-ut 73/75 sz.) 25 illetve 15 krnyi áron szerezhetők meg.

Az ajánlatok a külön e czélra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállitás a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállitására vonatkozó 1293/91 számu általános, valamint az épület és vágott fák szállitására vonatkozó 136719/92 számu különleges feltételek értelmében eszközlendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulirt üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ivenként 50 kros magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külczimmel:

«Ajánlat épületfák szállitására 23890/95 számhoz» 1895. évi október hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyujtandók vagy posta utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékéhez megfelelő 5% ka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1895. évi október hó 30-án déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál leteendő esetleg posta utján oda beküldendő.

Kolozsvártt, 1895. szeptember 30-án,

Az üzletvezetőség

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

111124/95. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1896 évi január 1-től 1896 év végéig szükséges 89·2 darab különféle fajtáju és méretü uj reszelő és 4500 darab hasitatlan spanyol nádból készült uj szénkosár szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen tárgyak szállitására a magy. kir. államvasutaknál érvényben levő 129381/91 számu általános feltételek, a reszelőkre vonatkozó 114022/92 számu és a szénkosarakra vonatkozó 120706/92 számu különleges feltételek, rajzok és minták, valamint a jelen pályázatra vonatkozó részletes pályázati feltételek mérvadók és kötelezők.

Az emlitett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint a részletes kimutatás, mely egyszersmind ajánlati ürlap gyanánt is **szolgál, az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési** (A. V.) szakosztályánál Budapesten Andrássy-ut 75 szám II. em. 43-ik ajtó, a minták pedig a bpest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatványtárából, a megszabott árak lefizetése mellett, a pályázati részletes feltételek és az ajánlati ürlapul szolgáló részletes jegyzék pedig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál dijtalanul megszerezhetők.

A pályázati részletes feltételek és a szükségletre vonatkozó részletes jegyzék **megtekinthető továbbá a magy. kir. államvasutak vidéki üzletvezetőségeinél is** a hivatalos órák alatt.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállitási feltételeket, szabványrajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlatok kizárólag az e czélra előkészitett és az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál ingyen kapható ürlapon állitandók ki. Ugyanott megtudhatók a szállitásra vonatkozó közelebbi módozatok is.

A lepecsételt, aláirt és kellő magyar bélyeggel ellátott ajánlatok a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési (A. V.) szakosztályához czimezve legkésőbb 1895 október hó 18-án déli 12 óráig **beküldendők,** illetve ott átadandók és ezek boritékára világosan reá vezetendő: «**Ajánlat 111124/95 számhoz leltári tárgyak szállitására.**»

Az ajánlott tárgyak értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban bánatpénzképen legkésőbb 1895 évi október hó 17-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Nyertes s állitó ezen bánatpénzt 10% óvadékra tartozik kiegésziteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban ugyan felemlitendő, a letett bánatpénzről szóló letéti jegy azonban nem csatolandó az ajánlathoz, hanem megtartandó.

Budapesten, 1895 évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Gummi
Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan.

Gummi és halhólyag tuczatonkint	1.—6.—
Capottes americans (rövid)	2.—5.—
Párisi női szivacska	2.—6.—
Irigator	1.80—5.
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerinti vezetővel	1.80—2.50
Szab. havibaj elleni kötelék «**Diana öv**» minden hölgynek nélkülözhetlen	3.50—5.—
Gyüjtemény uraknak	3.— 10.—

10 frtnyi megrendelésnél 10—15% árkedvezmény. Megrendelések pontosan és discreten eszközöltetik. 23914
KELETI J. császár. és királyi szab. kötszergyártó, **Budapest, IV. Koronaherczeg-u 17.**
Árjegyzék ingyen zárt boritékban.

Utolsó füzet
utban van.
Röptében a nagyvilág körül
15.000
példány
(225.000 füzet)
eladva.
Az idegen nyelvü
kiadásokból
16 millió
példány kelt el.

1	4	8	16 füzet
30 kr.	1.20	2.40	4.80

Vidékre való küldésért füzetenkint , kr. fizetendő.
Ajánlja és szétküldi
az
EGYETÉRTÉS
kiadóhivatala
Budapest, Dalszinház-u. 1.

Tengerpart a Quarneron!
Fürdőző-szezon május hó 1-től november hó 1-éig.
A klimatikus gyógyitó-szezon kezdődik november hó 1-én.
Indulás Budapestről (közp. pályaudv.) délben 2·45.
Érkezés Fiumébe reggel 6·15. Indulás Fiuméből gőzhajón reggel 8·45. Érkezés Cirkvenicára délelőtt 10·— A déli vasuton utazók részére ind. Fiuméből délb. 1·30.
Kikötő
a szálló előtt.
JÓZSEF FÖHERCZEG Ö FENSÉGE VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
TENGERI FÜRDŐ
CIRKVENICA
KLIMATIKUS GYÓGYITÓHELY.
Legkényelmesebben berendezett szálló 2 depandanccal, gyönyörü társalgótermek. **Igen olcsó árak, pontos kiszolgálás. Kitünő forrásviz.** Étkezés étlap szerint mérsékelt árakon. **Teljes ellátás 3 frttól feljebb. Dijmentes felvitágositást ad a**
Cirkvenica részv.-társ. központi irodája
Budapest, Kerepesi-ut 19. szám,
vagy a fürdőgondnokság Cirkvenicán. 24870

Szénaprés.
Egy «Perpetual»- és egy gőzprés, mindkettő Hoffherr és Schrantz-féle gyártmány, alig használva, jutányosan eladó: Bodrog Mór urnál Bács-Topolyán. 24807

Hirdetések
e lap részére felvétetnek
a kiadóhivatalban
Dalszinház-utczal.

Titkos betegségeket,
hugyesőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyast. befecskendezés nélkül és barmely női bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bűnök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinczbajokat,** gyógyit **15 évi** katonaorvosi tapasztalat után (budapesti és bécsi katona korházakban) a **legujabb gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel
Dr. KAJDACSY,
volt cs. és kir. ezredorvos.
Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz., I. em.
bejárat a lépcsőnél.
Rendel délelőtt 9—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek s. m. férfiaknak külön be- és kijárat. — külön várótermek. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 5586

Disz- és egyszerü asztalos-kárpitos
BUTOR
angol, baroque és ó-német stylben.
Teljes hálószobák: 95, 135, 175, 195, 235, 295, 500—1000 forintig.
Teljes ebédlők: 160, 184, 235, 305, 345—2000 forintig.
Teljes szalonok: 95, 115, 145, 195, 235, 445, 500—3000 forintig.
Legalkalmasabb butoráruház menyasszonyi kelengyék kiállitására.
Vidéki rendelvények gondosan csomagolva s biztositva eszközöltetnek.
Árjegyzék ingyen. Ujonnan összeállitott butoralbum 1 frt beküldése ellenében.
SZABÓ FERENCZ ÉS TÁRSA
butor-gyárosok 24767
Kerepesi-ut 6. szám, I. em., a nemzeti szinház és Pannonia-szálloda átellenében.

Milleniumi kiállitási sorsjegyek
31499 pénznyeremény levonás nélkül.
Főnyeremény 1 millió korona.
Az összes nyeremények 5 millió 600,000 korona.
Első huzás október 16—19.

	1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
Az első huzásra:	20 forint.	10 forint.	5 forint.	2 forint.	1 forint.
Mind a két huzásra:	40 forint.	20 forint.	10 forint.	4 forint.	2 forint.

Vidéki megrendeléseknél a sorsjegyek portómentes beküldéseért és a nyereményjegyzékért 30 kr. küldendő be.
KŐVÁRI ÁRMIN bank- és váltóüzlete
Budapest, Kossuth Lajos-utcza 4. (Dréher-palota).

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában Budapest, VI., Szerecsen-utcza 55. (az operaház átellenében.)